

Miestų Problemos Diskusuojamos per Radio

Daugiau kaip tukstantis Amerikos miestų apsunkti visokiomis finansiskomis sunkenybėmis. Jie negali užmokėti bėgančias išlaidas, netur iš ko užlaikyti savo mokyklas, knygynus ir kitas svarbias agenturas. Ir nuolat visoki prašymai stovi prieš akis vietinių valdžių. Jos turi aprūpinti bedarbiams pašalpa pradėti visokius viešus darbus, turi rasti pinigų ligonbučiams, vaikų priežiurai ir panašioms svarbiems reikalams. Ir kaip Amerikos miestai gali sukurti šitą miestų finansiską problema?

Šita svarbi dabartinė problema bus diskusuojama per 19 radio programų. Per National Broadcasting Company sistemą kas antradienį, 7:15 val. vakare per ateinančius keturis mėnesius. Šiuos programas duos National Advisory Council on Radio in Education ir American Political Science Association, sąryšy su National Municipal League.

Tarpe garsių žmonių, kurie dalyvaus šiose prakalbose bus gubernatorius Herbert H. Lehman iš New Yorko, Prof. Leonard D. White, Chicagos universiteto narys, Bostono major James M. Curley, Prof. Raymond Moley, Columbia Universiteto narys, C. A. Dykstra, Cincinnati Miesto vedėjas, Prof. Charles E. Merriam, Chicagos Universiteto narys, Dean Walter J. Shepard, Ohio State universiteto narys, ir daugelis kitų.

Sugrįžta Lietuviai Kaliniai iš SSSR

Jau sugrįžo iš Sov. Rusijos dalis iškalstųjų lietuvių, kurie kalėjo bolševikų kalėjimuose. Grįžtančiuosius Sov. Rusijos atstovai perdavė Lietuvos atstovams Bigosovo stoty, ant Sov. Rusijos ir Latvijos sienos. Siunčiamieji iš Lietuvos komunistai buvo perduoti Obelių stotyje. Atvažiavo 12 kunigų ir 4 pasauliečiai.

Kiti atvažiuos vėliau. Tarp jų yra taip pat kunigų ir pasauliečių su šeimynomis ir ten esančiais giminėmis. Sugrįžę kaliniai buvo iškilmingai Kaune sukurti.

Nori Steigti Lininių Audinių Fabriką

Ž. u. rumai išdirbo projektą steigti Lietuvoje didelį lininių audinių fabriką. Sumanymas su apskaičiavimais yra įteiktas žemės ūkio Ministeriui. Fabrikas turėtų būti steigiamas akciniais pagrindais. Savo akcijoms prisidėtų "Lietukis", "Pienocentras", "Maistas" ir Finansų ministerija.

Pagal išdirbtą samatą fabrikas atseitu apie 2 mil. litų. Ž. u. rumai fabrikui steigti vieta siūlo šiaurės Lietuvoje — Šiauliuose, Biržuose ar kitur. Fabrikas verptų ūkininkams linų siulus, ausų plaučius Lietuvoj vartojamus lininius audinius, įpakavimo medžiaga ir kita.

Numatoma, kad toji pati akcinė bendrovė galėtų pasiimti ir savo rankas Lietuvos linų eksporta.

Šiuo metu Ž. u. rumai susidomėjo vienos belgų firmos pasiūlytu receptu mirkyti linus šiltame vandeny. Šita mirkymo būda išdirbi ir su juos susipažinti. Belgijai siunčiamas linų kviestas inspektoriui agr. A. Gudjurgis. Jei šis mirkymo budas pasirodys tinkamas, tai bus ieskoma būdu jam įgyvendinti ir Lietuvoje.

GYVANTUOTA VISIEMS KENCANTIEMS NŪO
Sklausmų Bilve
Geso — Rugitės
Nesuvirškinimo, Etc.
Sunkiosios ligos yra lengva išgydyti dėl PEPSINIC SELTZER arba gražinam pinigų. Butinai nusipirkit bonką šandien nuo Juos Valstiniško arba rašykite: —
PEPSINIC SELTZER CO.
Worcester, Mass.
Atsiminkite Gerentis!

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 45-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 11-tą LAPKRIČIO (NOV.) 1933 M. Kaina 5 Centai VOL. XVII

Keturiems Milijonams Bedarbių Darbas

Washington. — Šiomis dienomis Prezidentas Rooseveltas nusprendė praplėsti federalinio šelpimo programą, taip kad ateinančią žiemą apie 4 milijonus bedarbių pašalinti iš šelpimo sąrašų. Tam tikslui sudaroma civilinių darbų administracija ir bus panaudota 400 milijonų dolerių viešųjų darbų fondas. Sulyg plano, apie 16-tą šio mėnesio dieną, dviem milijonam bedarbių bus parūpintas darbas ir tokiame pat bedarbių skaičiui ateinančių gruodžio mėnesi. Šie milijonai bedarbių dirbs po 30 valandų per savaitę ir tuo budu uždirbs duoną sau ir šeimoms.

Civilinių darbų vedėju paskirtas Harry Hopkins, federalinio šelpimo administratorius.

Pasitarimai Sovietų Su Suvienytomis Valstijomis Baigiasi

Washington. — Sovietų Rusijos su Suvienytomis Valstijomis diplomatiniai pasitarimai sklandžiai eina. Sovietų Rusijos užrubežinių reikalų komisaras M. Litvinovas su Prezidentu Ruzveltu ir valstybės sekretoriu Hullu, kaikiuriuose svarbiuose valstybiniuose dalykuose priėjo prie kontakto. Vidujinė valstybės politika propagandos klausime pasilieka savo valstybės reikalu. Prekybos reikale, susitarta nevest konkurencijos bemažinant prekių kainas. Skolų atsilyginimo ir imigracijos klausimai pasilieka prie neužbaigtų reikalų, kurie bus išspręsti prie naujovinės sovietų atstovybės Vašingtone.

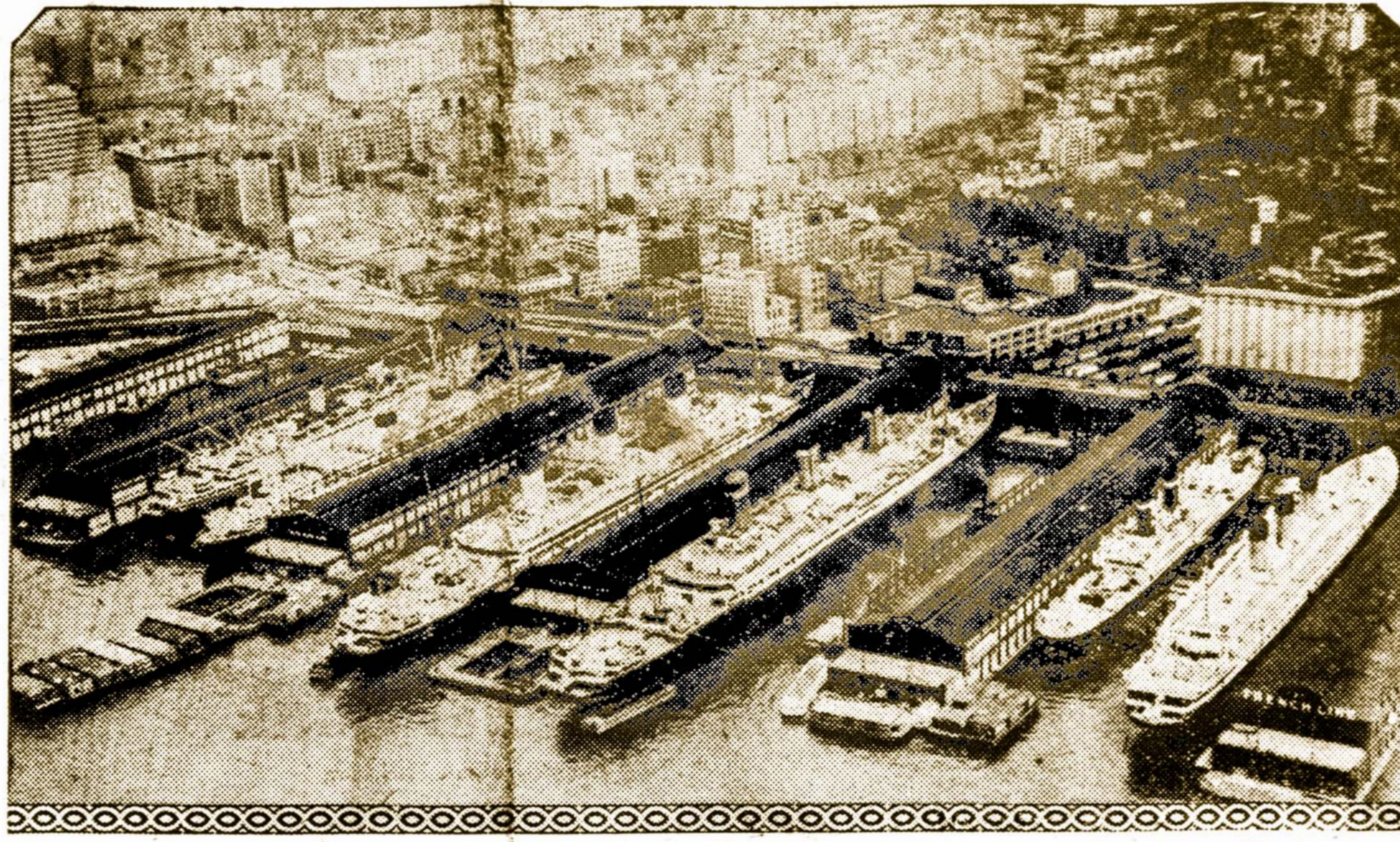
Skolų klausime Suv. Valstijos tvirtai laikosi, ir sako, kad jos turi but atlygintos: 1) buvusiai Rusijos Kerenski valdžiai \$187.750.000 dolerių paskola ir nuosimčiai; 2) 75.000.000 dolerių caro valdžios paskola, ir 3) 410.000.000 dol. reikalauja gražinti atgal Suv. Valstijų piliečiai už jų konfiskuotą nuosavybę po spalio revoliucijai. Tačiau skolų klausimas atidedama, kadangi Sovietai turi ir iš savo pusės pastatytų reikalavimų už padarytus nuostolius per Suv. Valstijų intervenciją. Sovietai abelnai apskaitliuoja, kad jiems kitos valstybės laike intervencijos į Sovietų teritoriją esą pridarė nuostolių ant 60 bilijonų dolerių.

Komercijos klausime Litvinovas nori taikytis tikėtai ant ilgamejo kredito. Tą jo norą Suv. Valstijos sutinka patenkinti. Galima sakyti, kad tuo tarpu aiški griestumų, kurie vestų prie diplomatinį pertraukų nė nesimato. Prezidentas Ruzveltas ir valstybės departamentas šiuos pasitarimus skaito pavyskaisiais. Gi Litvinovas pareiškė dar džiaugsmo, sakydamas, kad jeigu priėjus prie draugingų santykių tom valstybėm, bus naudą netik tu šalių piliečiams, bet ir visam pasauliui, o ypačingai tolimuose rytuose, kur gresia kara pavojus iš Japonijos pusės.

Nors dabar Sovietų Rusijos pripažinimas per Suv. Valstijų prezidentą Ruzveltą ir įvyktų, tačiau jis turės but kongreso užtvirtintas. Sakoma, kad Sovietų komisaras Litvinovas esąs pilnai patenkintas ir sekančią savaitę apie trečiądienį žada grįžti atgal.

Per 16-tą bolševikų revoliucijos minėjimą Maskvoje, pirmą sykį laike 11-kos metų buvo iškelta Suv. Valstijų vėliava šalia bolševikiškos raudonos vėliavos. Sakoma, kad p. Sokolnikovas, užrubežinių reikalų komisaro Litvinovo pagelbininkas žada netrukus apliešti Maskvą, kad užimt Sovietų ambasadoriaus vietą Suvienytose Valstijose

SESIOS VANDENYNO KARALIENĖS SUSITINKA NEW YORKE

Nepaprastas vaizdas iš oro rodo šešis iš pasaulio didž ausių laivų savo stovyklose Hudson upėje New Yorke. Iš kairės į dešinę stovi: Manhattan, Georgic, Majestic, Leviathan, Pennland ir Paris.

Vašingtone. Laike 16-kos metų sukaktuvių, iškilmėse dalyvaavo veik visos Maskvos gyventojai ir 60.000 raudonosios kariuomenės, kur flotų vežimuose matėsi ir Suvienuytų Valstijų žvaigždėta vėliava. Tas reiškia, kad draugiškumo simptomai pasireiškia abejose šalyse ir todėl galima tikėtis neabejotino Sovietų Rusijos pripažinimo. O tokiis pripažinimas kaip tikėtai pagėdaujamas ir jis išeis ant abiejų šalių sveikatos.

Prohibicija Jau Panakinta

Washington, lapkričio 7-tą dieną šešiose valstijose įvyko balsavimai prohibicijos klausimu. Prieš prohibiciją pasisakė Pennsylvania, Ohio, Utah ir Kentucky, o North ir South Carolinas pasisakė už prohibiciją.

Keturios valstijos pasisakė prieš prohibiciją ir pakako 18-tojo priedo atšaukimui. Iki šioliniai visos kartu sudaro daugiaug negu dvi trečdalis visų valstijų.

18-asis priedas atšauktas pripažintų 21-uoju priedu. Aktualiai prohibicija išnyks ateinančio mėnesio gruodžio 5 ar 6 dieną, kada pastaraisiais laikais balsavusiųjų valstijų susirinkusios konvencijos patvirtins tuos balsavimus.

Apskaičiuota, kad svaigalų prohibicija Suv. Valstijose per 14 metų kaštavo daugiau kaip 37 bilijonus dol. 2,650 asmenų nužudyta.

Iškilmės Paliubos Dienoje Worcesteri

Seštadienį, lapkričio 11-tą, Paliubos dienoje, Worcesterio mieste įvyks iškilmės paminėjimui šios metinės šventės. Džiūma krautuvų ir pramonų būs uždaryta iki 12-tos valandos ryto, nes ryte įvyks paroda ir iškilmės prie Memorial Auditoriumo. Paroda prasidės 10-tą valandą ryto, nuo Murray alėjos ir Wellington gatvės ir maršuos per Main gatvę ir Lincoln aikštę. Prie Miesto Rotušės bus majoras ir miesto valdyba; pamate parada, paskui patys maršuos kartu. Dvieji minučių tylos bus kaip 10:58 ryte. Vienuoliktą valandą ryto prie naujo Memorial Auditoriumo įvyks programa, laike kurios bus suteikta vėliavos štiebas veteranams vardė Worcesterio piliečių ir pirmą kartą vėliavos pakėlimas. Bus duodama pagarba vėliava — salutas iš 21 patrankos. Dalyvaus miesto majoras John E. Mahoney, kongresmanas Pehr G. Holmes, kun. Harry J. Hackett, kun. Marshall N. Gould, Levi A. Olan, George F. Booth ir W. H. Thornton.

Kubos Revoliucija Nepavyko

Havana, Kuboje, lapkričio 9. — Čia įvyko nauias maistas, kad nuverst dabartinio prezidento Grau Martino valdžią ir į jo vietą sugrąžinti pirmiau buvusį Kubos prezidentą Dr. Carlos de Cespedes. Sukilimas jau senai buvo planuojamas ir tik dabar jis įvyko, kuomet apie 2000 maistinkų sukilo Atarės tvirtovėi. Grau valdžios kariuomenei teko 6 valandas "padirbėti" iki sukilėliai išskėlė baltą pasidavimo ženklą.

Susirėmime valdžios kariuomenės su sukilėliais, 150 sukilėlių buvo užmušta, apie 300 sužeista, ir 500 nelaisvėn paimta; iš valdžios pusės užmušta apie 20 ir apie kitą tiek sužeista. Dabar, po pergalės, visoj saloj paskelbta karės stovis. Sakoma, kad šis sukilimas kurstomas tiksliai, kad įtrauktus Suv. Valstijų ginkluotą įsiveržimą. Ypačingai taikoma Anglijos reikalai paliest, sprogdinama bombomis jų nuosavybės ir t.p.

Prisirenges Sugryžti Ištremtas Karalius

Roma. — Buves Afganistano karalius Amanulla, kurs gyvena ištremtas Romoje, sakė, kad jis sugryžtų į savo šalį, jeigu žmonės jo norėtų. Amanulla per dešimtis metų kovojo kol Afganistano žmonės tapo nepriklausomi. Buves karalius sakė, kad jis yra prisirenges tarnaut savo šaliai, jeigu Afganistano žmonės norės, ir vykdys toliau savo programą progreso link.

Londonas. — Britų Valdžią priešintusi, jeigu karalius Amanulla bandytų sugryžt į savo šalį, dedės Nadir Ša sostine. Indijos valdžia yra ypač priešingai Amanullai, kurs kaip tik po abdikacijos išbėgo į Roma. Britai supranta, kad Amanulla turi daug pasekėjų, iš priežasties — narsumo, kurs pasireiškė laike kovų prieš britus.

Opera

UŽ VIDUTINES KAINAS
CARMELA PONSELLE
"Aldos" operoj — Lapkričio 14
"La Traviata" — Lapkr. 15
Uždanga pasikels kaip 8:30 vak.
MUNICIPAL MEMORIAL AUDITORIUME
Tikietas 25c, 50c, 75c ir \$1
Taksos atskirai
Tikietai parduoda "Amer. Lietuvis" Knygynne, 14 Vernon gatvės ir auditorijos ofise prie Highland gatvės.

Lenkų Prezidentas Vedė Kaunietę

KARMELITŲ KLEBONAS ISDAVĖ GIMIMO METRIKUS

Neseniai Varšuvoj įvyko jungtuvės Lenkijos prezidento Mosickio su Halina Gornaite.

Apie jaunavedę mes patyrėmė šitokių žinių. Halina Gornaitė yra gimusi 1913 m. liepos 30 d. Kaune ir buvo pakrikstyta Karmitų bažnyčioje. Krikštijo kun. Janauskas.

Jos tėvai Jonas Gornas ir Marijona Ramanauskaitė buvo Kauno gyventojai ir Karmelitų parapijiečiai. Motinos pavardė nurodo, kad ji buvo lietuvaitė.

Prieš vestuves buvo kreiptasi į Karmelitų kleboną dėl jaunosios gimimo metrikų. Metrikai buvo išrašyti ir išsiųsti į Varšuvą.

Taigi Kaunas davė Lenkų valstybės galvai lietuviškos kilmės žmoną.

Ziemų Ašigalis Turi Ledines Lubas

JOS YR 100 KILOMETRŲ AUKŠTUMŲ

Viena prancūzų mokslinė ekspedicija praleido ištisus metus rytų Grenlandijoje. Skoresbi įlankoj. Jos uždavinys buvo išaiškinti, ar tikrai ašigalio srityse yra taip vadinamas "ledo stogas". Leda kyla iš talo sluoksniai, kurie yra didėję aukštumoj virš ašigalio sričių. Dabar ekspedicija praneša apie gerus savo tyrimų vaisius.

Nobel Dovana Suteikta Buizinui

Stockholm. — Nobel Dovana už literatūrą buvo suteikta Ivanui Bun'niui, ištremtam rusui, kurs gyvena Francijoje, kaip tik po bolševikų revoliucijos. Jis yra pirmas rusas, kuriam suteikta šioji dovana. 1933 metais Nobel Dovana fizikos moksle buvo suteikta jaunam Cambridge universiteto mokslininkui profesorui P. A. M. Dirac, kurio matematiškos teorijos atidarė kelią prie išradimo pozityvio elektrono ir profesorui Erwin Schroedinger, vokiečių autoriui bangų mekaniškos moksle, kurs dabar profesorauja Oxford universitete. 1932 metų fizikos moksle dovanos niekas negavo, tai ją pripažino profesorui Werner Heisenberg, kurs gyvena Leipdige.

Neleidžia Kunigams Kritikuoti Bedievių

Kaune gauta žinių iš Kameneč — Padolskio, Sovietų Ukrainoj, kad ten bolševikų G. P. U. (politinė policija) suėmė šešis katalikų kunigus vien tik už tai, kad jie viešai pasmerkė bedievių sąjungos veikimą. Suimtieji kunigai, kurių tarpe esą ir du lietuviai, busią ištremiti į Sibira.

Amerikos Lietuvis

Amerikos Lietuvis Administracija perieitose savaitėse išsiuntinėjo paraginimus savo skaitytojams, prisiminant link išsiųgtųjų už laikraštį prenumeratų. Dalis jų jau pasinaujino, dalis ne. Mes priimsim Lietuvos paskolos kuponus už 1933 metus, tu, kurie užsisakys su ar savo giminėms Lietuvoj. Am. Lietuvis numerata Suv. Valstijose \$1.50. Užsieny — Lietuvoje \$2.00.

Ypačingai prašome tu Amerikos Lietuvis skaitytojų, kurie turi užrašę laikraštį savo giminėms Lietuvoje ir jau daugumoms jų prenumeratai yra išsiųgti — panaujinti. Mes siuntinėdami už dyką turime panešti didelius nuostolius, ir todėl su sekančiu A. L. numeriu, jei nepasinaujins, busim priversti sustabdyti siuntinėję.

Amerikos Lietuvis

14 Vernon St. Worcester, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Baltimore, Md.

Lapkričio 5-tą dieną, Baltimore'ės lietuvių tautinis knygynas su didžiausiomis iškilėmis šventė dvidešimtpenkių metų savo gyvavimo jubiliejų. Antrą valandą po pietų atsibuvo koncertas ir prakalbos. Pirmiausiai Dainos draugijos choras, vadovaujant plei Lelijai Geležiutei sudainavo Lietuvos ir Amerikos himnus ir keletą kitų dainelių. Po to, kalbėjo adv. N. Rastenis, tēmoje, "Mokslo Aruodas". Po jo kalbėjo adv. V. F. Laukaitis — angliskai — "History of Lithuanian Literature". Po prakalbų Dainos choras vėl sudainavo keletą dainelių ir tuomi popietinės iškilmės pasibaigė. 8-tą valandą vakare prasidėjo antra dalis iškilmių, kur buvo suvaindinta sena dramaturgo, Vinco Nagornoskio (Nagornausko) specialiai parašyta minėjimui dvidešimtis-penkių metų sukaktuvių Baltimore'ės lietuvių tautiško knygyno vien-aktė drama, "Knygynas Šventame Arzuole". Vaidinimą žiūrėjo pats veikalo autorius — senelis Nagornauskas, kuris labai gerėjosi jaunais aktoriais ir tēmijo kaip publika atsineša į patį vaikalą. Po perstatymui, senelis buvo pakviestas ant estrados, kur buvo jam sukelta didžiausios ovacijios ir išeiti gėlių buketas. Po to Lietuvos atstovybės sekretorius, Dr. Bagdonas pasakė puikią prakalbėlę ir perskaitė telegramą nuo Lietuvos prezidento A. Smetonos, kuriame Lietuvos prezidentas apdovanoja seną dramaturgą V. Nagornauską L. D. K. Gedemino ordenu. Kadangi medalis nespėjo į laiką ateiti, prisegimo medaliaus iškilmės atsisibis kiek vėliau.

Ant galo pats senelis ir daug veikalų autorius pratarė keletą žodžių ir tuomi iškilmės baigėsi. Po iškilmių prasidėjo šokiai. Autoriaus ir lošėjų pagerbimui buvo pateikta šauni vakarienė.

Dalyvis

Tarriffville, Conn.

J. Januškevičiaus Lietuviški Paveikslai Mums Labai Patiko.

Ketvirtadienio vakare 2 d. lapkričio, vietos lietuviai gavo progą pamatyti Lietuvą gyvuose paveiksluose, kuriuos rodė p. J. Januškevičius. Žmonių prisirinko iš visos apylinkės pirmu kartu tiek, kad nesutilpo salė. Ukininkai atvyko iš visų apylinkių, buvo ir amerikonių ir lenkų, žodžiu, tiek publikos mes neturėjom mūsų salė kaip ji pastatyta. Buvo arti 400 žmonių.

Paveikslai labai patiko visiems. Dabar visi tik kalba ir dalinasi išpuodžiais matytais gyvuose paveiksluose. Čia yra daug lietuvių išgyvenusių po virš 20 metų, kurie laikraščių neskaito, žodžiu, labai mažai žino apie Lietuvą ir joje žmonių gy-

venimą, tat pamatę paveiksluose Lietuvos kraštą, kariuomenę, Dariaus ir Girėno laidotuves ir daugybę visokių vaizdų, negali atsigerėti. Draugija parengusi paveikslų rodymo vakarą džiaugiasi, nes gavo gerą pelną — daug pajamų.

Lenkams ir patiko, ypačingai parodymas Vilniaus, kur jie pamatė savo tautos kariuomenę, žodžiu, lenkišką vaizdą. Amerikonų mokyklų mokytojos ir mokytojai atėjo su tikslu susipažinti su Lietuvos krašto vaizdais ir žmonių gyvenimu, etc. Visiems geriausiai patiko Lietuvos kariuomenės manevrai ir Amerikos lietuvių lakunų laidotuvių procesija, kurioje dalyvauja šimt-tukstantinė žmonių minia. **Viską Matęs**

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Aviacijos Diena, surengta pasidarbavimu Vilniui Vaduoti Sąjungos komiteto, antram lietuvių drašuliui, pas mus labai gerai pavyko.

Kaip žmogus tikėsi į dievą ar gamtą, kuri savaimi tvarkosi berybiu pasauly, vis vien norisi kuriam nors padėkoti už "pasitarnavimą" — tai suteiktą stebuklingai malonią ir gražią dieną. Iki spalio 20 d., oras mūsų apylinkėj buvo labai gražus, bet spalio 21 d. dangaus skaisnumas tapo atskirtas debesų antklode ir visa atmosfera gerokai atvėso. Pasisekimas Lietuvių Aviacijos Dienai išrodė visai prazūtingas. Spalio 22 d., sekmadieny, atsikėlus ankstyro ryto, mūsų miestas nebuvo įmatomas, paskendęs tūštų rudens rūkų tamsumoj. Neveizint ant to, kaip 9 val. ryto pribuvo ant "Vytauto Parko". Čia atradome dar tirstesnią rukais aptrauktą atmosferą ir neapsakomą laukuose ramumą...

Čia nekantriai laukėmė permains. Kartais smulkūs ukunų kritimas išrodė į lietu, kas pridavė išgąsčio, kad mūsų darbas nueis veltui. Tik jau apie 11 val. galima buvo regėti, kad kas nors tenai... augstumo pradeda daryti tvarką... Sulaukus 12 val. ukanos pradingo ir iš praretėjusių debesų buvo matytis skaisči saulės šypseną. Lietuvių Aviacijos Diena dabar jau laimėjo! Visi darbuotojai jau parkan pribuvo, bet atvažiujančių žmonių dar nematyti.

Jau pirma val. po piet. Dangus nusiplovė savo murziną veidą, oras sušylo, pasidarė stebuklingai graži diena. Parkan žmonės jau pradeda važiuoti ir, juo tolyn, juo daugyn. Kaip 1 val. atskrido ir mūsų lakunas — J. R. Janušauskas-James. Čia jį pasitiko komisija, širdingai jį pasveikino ir susipažino. Kadangi pasaziერიų jau buta, tai mūsų lakunas ėmėsi tuoj savo darbo — norinčius paskraidyti ore. Ir jis skraidė juos iki 6 val. vakaro iki sutemos, paskirius trumpą pertrauką užkandžiui ir trumpai programai. Tuoj po 4 val., prisirinkus daugybei norinčių skraidyti, pašauktas iš artimos stoties antras aeroplanas. Dabar jie abu vežiojo, rengejai manė, kad galės visus norinčius paskraidyti iškelti oran. Tačiau kaip nuostabu pasirodė, kuomet skraidimo laikas išsibaigė, žmonės kimšte-kimšosi prie orlaivių ir reikalavo kad "aš turiu skridimo bilietą, mane turi pavėžyti, mane ir mane". Negalint pagėdavimą išpildyti, pardavėjai skridimo bilietų, turėjo sugrąžinti savininkams su virš \$50.00 atgal. Gaila buvo terioti tiek biznio, bet išsigos kitokios nebuvo. Ore paskraidyta 100 pasaziერიų; iš to 73 suaugusių ir 27 vaikų. Prie užbaigos, čia padaryta pavojingas orė aktas, tai išsokimas augštai įskelto jauno vyro iš aeroplano su "parašutu". Kuomet išpuoles krito žemyn tam tikrą laiką neatsidarius skėčiui, regėtojuose kraujas užsalo; bet jam išsisėkus ir puolanėta m pradėjus daryti ore akrobatiskus triksus, žiūrėtojai iš entuzijazmo pavirto į ekstazikus...

Worcester County National Banko

STOVIO PRANEŠIMAS
Spalio 25, 1933

AKTYVAS

Gyvi Pinigai Rankose, iš Bankų ir J. V. Iždininko	\$9,845,023.72
J. V. Valdžios Apsaugos	6,717,122.02
Bonai ir Apsaugos	4,749,752.78
(Biržos Vertės ar Mažiau)	
Paskolos ir Diskontai	13,400,215.31
Atidėtos Paskolos	1.00
Priauže Procentai Priimtini	141,892.90
Bankierystės Namai	993,714.32
(446 Main gatvės — 16 Franklin gatvės)	
Kitos Nekilmomojo Turto Nuosavybės	6,825.00
Kiti Turtai (Aktyvai)	20,109.05
	\$35,874,650.10

PASYVAS

Kapitalas	2,769,500.00
Perteklius	1,762,700.00
Neperskirti Pelnai	631,257.06
Atsarga Procentui, Taksomai, Neuzdirbtam Diskontui ir Netikėtoms Reikalams	298,732.45
Apyvarta	1,760,000.00
Depozitai	28,583,388.74
Kiti Pasyvai (inimant \$62,150 naujas abonementas Akciniam Kapitalui)	69,071.85
	\$35,874,650.10

Worcester County National Bank

Worcester and Fitchburg

446 Main Street 16 Franklin Street
342 Main Street Lincoln Square
533 Main Street, Fitchburg

Taip užsibaigė pasekmingai pas mus Lietuvių Aviacijos Diena, reiklumi remti Antram Lietuvių Skridimui per Atlantiką, New York — Kaunas, 1934. Padarius atskaitą spalio 24 d., 1933, apmokėjus išlaidas, gryno pelno skridimui liko \$370.02. Iš tos sumos lakunui James-Janušauskui išmokėta \$65. Pasilieka VVS. komiteto žinioje \$305.02.

Dabar pasimačius ir asmeniškai susipažinus su Dariaus-Girėno pasekėjui, Vilniui Vaduoti Sąjungos Komitetams, spalio 24 d., laikytame savo susirinkime Lietuvių Muzikalėj svetainėj, padarius apyskaitas, ir priėjus prie antro lietuvių skridimo per Atlantiką klausimo, prieita prie galutinios išvados ir tarimo, būtent, (1) Vilniui Vaduoti Sąjungos komitetas surado, kad lakunas James-Janušauskas yra nužiūrėtas kaip pilnai kompetentiškai asmuo baigti a. Dariaus-Girėno pardėtąjį žygį ir kaipo tokį mūsų komitetas rems visais galimais budais jo pasiryžimui išvykti. (2) Mūsų komitetas neturi nieko daugiau pasakyti kaip tik rekomenduoti lakuną James-Janušauską Amerikos lietuvių visuomenėi, idant jį remtų finansiskai naujam pasiryžimui. (3) Komitetas nutarė pilnai kooperuoti su Centro Komitetu, susidariusiu Chicagoj. Ir (4) — Mūsų komitetas paantrina savo tarimą užgirdamas Antrąjį Lietuvių Skridimą per Atlantiką 1934, ir jį rems iki galo.

Dabar kaip mūsų lakunas James-Janušauskas buvo priimtas Philadelphiaj. Atskrido Central Airport, Camden, N. J., spalio 19 d., kaip 3:40 val. po piet. Čia sutiko jį pp. J. V. Grinius, J. Vaivada ir p-lė Viola Vaivadaitė. Spalio 20 d., buvo padaryta sūtartis miesto rotušėj sūtijkti miesto majorą Mr. Moore ir Wm. Lewis, teisėją. Lakunui pasitaikius buti užimtam svarbiais reikalais — nesuspėjo atvykti ir pasimatymas neįvyko. Iš lietuvių priėmimo komisijos dalyvavo adv. M. Šlikas, J. V. Grinius, Dr. E. G. Klimas, Rabbi Levanthal, Louis Ginsberg, leidėjas laikraščio "The Jewish World" ir Kaz. Cheleden. Anglų spaudos atstovai nuo "Philadelphia Inquirer", "Philadelphia Record", "Daily News" ir "Public Ledger". Spalio 21 d. miesto majorui išvažiavus iš miesto, mūsų lakuną priimė miesto rotušėj teisėjas Wm. Lewis. Nuo žydų p. Ginsberg ir nuo lietuvių pp. Grinius ir Šlikas. Anglų spaudos atstovai, čia nuimta paveikslai, kurie su aprašymu, tilpo anglų spaudoj.

Baigdamį šį ilgą straipsnį lietuvių visuomenės žinlal, VVS. komitetas šiuo reiškia viešą gi-

lios padėkos žodį visiems dalyvavusiems Lietuvių Aviacijos Dienoj, visiems darbininkams vyrams ir moterims, p-lei Urboniutei, kurios pasidarbavimu gauta miesto rotušėj, Camden, N. J. velturi radio stotis, iš kur tris kartus garsino mūsų parengimą. Ir vislem tiem, kurie prisidėjo padaryti labai sekmingą L. A. Dieną.

Vil. Vad. S-gos Komitetas
Z. Jankauskas, rašt.

New York, N. Y.

APVOGĖ LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS RAŠTINĖ

A. B. Strimaitis, Lietuvos Atstatymo Bendrovės Sekretorius, šiandien pranešė policijai, kad šį rytą atėjęs į darbą rado Bendrovės duris išlauštas ir įėjus raštinėn rado, kad nauja rašomoji L. C. Smith mašina išnešta. Senąją mašinėlę p. Strimaitis buvo gražinęs kompanijos dirbtuvėn pataisyti, o tos vieton kompanija p. Strimaitiui paskolino naują. Aišku, kad kas nors tēmija kas L. A. B. raštinėj darosi, nes niekas kitas nebuvo judinta, kaip tik mašinėlė. Kuomet detektyvai atėjo ir apžiūrėjo raštiną, taj išreiškė nuomonę, kad vagis galėjo patēmtyti kas Bendrovės raštinėj dedasi iš Grekų klubo ant kampo 25-tos gatvės ir 8-tos Avenue, per langus to klubo galima matyti viską kas Bendrovės raštinėj dedasi. Vagis galėjo klube pasislėpti ir iš tenai patēmtyti kaip naują mašinėlę atgabeno.

Tai jau antras kartas kaip Atstatymo Bendrovėj atsitinka vagystė. Keletą mėnesių atgal p. Strimaitiui raštinę per keletą minutų apleidus vagis išnešė p. Strimaitio ploščių, kuriame kiseniujė buvo ant \$1,500 Liberty bonų. Šis atsitikimas aiškiai liudija, kad kas nors turėjo matyti, kaip p. Strimaitiui įdavė bonus. Matomai vagis tiek skubiai darba turėjo atlikti, kad neturėjo laiko savo ploščių pasiimti, kurį p. Strimaitis rado ant kedės numestą. Sprendžiant pagal ploščių, tai vagis buvo smulkus žmogelis.

Grekų klube "Spartacus" ko munistų organizacija, tankiai buna susirinkimai ir nekaršta teko patēmti, kaip tuli vyrai tēmija, kas Bendrovės raštinėj dedasi. Piliētis

LEONAS VALKEVICIUS

Šeštadieny, lapkričio 4 d., 1933 m., New Yorko Dailės Akademijoj, buvo kvotimaj studentų, kurie 25 d. rusėjo pastojto akademijon ant išbandymų, kąd įvertinus jų gaminius ir pagal

Buk Sveikas

Rašo Dr. Kazimieras S. Michalski
15 Vernon Street Worcester, Mass.

GERKLINIŲ ISSISAKOJIMŲ UZDEGIMAS ARBA "SLOGA KRUTINEJE"

Tai padėtis krutinės ar gerklinių išsišakojimų, kurie tampa užkimšti, uždegti ir išlieja pusian kieta medžiaga, panašia į pulius ir šios ligos savybė yra karštis, skaudėjimas krutinėje, ypač kosėjant, kvėpavimo sunkumas, pradžioj mažai, gi paskiau daugiau ar mažiau gausus iškosėjimas.

Šioji liga įvyksta dažniausia kudikystės dienose, ypač kada dantys dygsta, nes tada yra tvirtas palinkimas prie kaikurių organų pamušalų ir gerklinių išsišakojimų kataro. Senatvėj šis pats palinkimas vėl su gryžta. Paprasta, kad šios ligos priežastis, yra įtraukimas dulkių, dumų ar per karšto ar per šalto oro, kas labai nervus suerzina.

Sloga krutinėje arba išsišakojimų uždegimas yra išsiplatinus klimata, kur yra labai drėgnas oras, kartu su žema temperatūra ir ypač ten, kur yra netikėti ir staigūs pasikeitimai ore.

Sios ligos galingi kurstytojai yra kroniška širdies nesveikata, kaikuriu limpamieji karščiai ir persišaldymas ar išstatymas savės blogame, lietingame ore.

Gerklinių išsišakojimų uždegimas arba krutinės sloga gali but kada sumaišytas su influenza ar plaučių uždegimo liga, bet sekantis aprašymas pagelbės jums kaip pažinti tą ligą, apie kurią šią savaitę rašau:

Pradžioje šios krutinės liga pasireiškia kartu su nosies ar gerklės kataru. Paprastai šios ligos užpuolimas prasideda su drebuliu, paskui su uždegamu karščiu, kontuzijos savybės, skaudėjimai rankose, kojose, nugaroje, su nuovargio jautimu ir

energijos nustojimu, apdengtu liežuviu, apetito praradimu, sukietėjusiais viduriais. Labai jauni vaikai gali turėti konvulsijas, ypač laike dantų dygimo.

Už dienos ar dviejų jaučiama skausmas žemiau vidurinės krutinės dalies, plėšiančias, deginančios ir aštrios savybės, kurios pasididina giliai kvėpuojant ar kosėjant. Dažnai sykiu ir jaučiama reumatiškas skausmas raumenyse. Nuo pat pradžių ligonis kosėja, iš pradžių kieta sausio mėšlunginio pobūdžio kosulys, gi kol liga daro pažangą tampa liuosesnė, paskui seka laisvi iškosėjimai.

Pradžioje iškosėjimai yra mažo skaičiaus, veik permatoni, putoti, dažnai, su krauju ir surus. Ligai darant pažangą, iškosėjimai įvyksta dažniau, geltonos spalvos ir tvirtu stangumo. Ligonis turi mažą karštį, jo skura buna sausa, jaučiasi kad šiltas, netenka skonio ir apetito, turi vidutinį troškimą ir sukietėjusius vidurius.

Tai labai varginantis padėjimas ir nusilpnina bile gerą širdį ir žmogaus troškimus, ypač kada žmogus bando save išgydyti, nes jisai nieko nežinodamas tik prirenge dirva smarkiom ligon, kaip plaučių uždegimui ir kitom kvėpavimo nesveikatom.

Pradžioje šioji krutinės liga pasireiškia kartu su nosies ar gerklės kataru. Yra šimtai įvairių gyduolių nuo kosulio, karščio sumazinimui, ir t.t., bet kartu gali but ir skaudėjimai ir organizmo įžeidimu per jų visą gyvenimą, jei jus klausyti rekomendacijų nuo bile vieno, kuris abelnai nieko neįmano apie vaistų sudėtį.

PAŽVELK!

Šis Amerikos Lietuvio No. yra: **45 - 33**

Palygink jį su šios savaitės numeriu. Jei jusu numeris yra mažesnis arba tokis pat, tai yra ženklas, kad jau turi atsinaujinti savo prenumeratą. Jei Amerikos Lietuvio skaitytojai nevilkinčių savo prenumeratos pasinaujinimo, tai daug prisidėtų prie ekonomijos šiame deprepsijos mete. Todėl prašome savo prenumeratą pasinaujinti **Šiandien!**

LIETUVA

Reguliariai Išplaukimai Smagi Kelionė Žemos Kainos

DU KALEDŲ SVENCŲ IŠPLAUKIMAI:
"United States" .. Lapkričio 25
"Frederik VIII" .. Gruodžio 9

Išplaukimų surašą 1934 metams, kainas ir kitas informacijas sutelkia agentai arba ofisas

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

248 Washington St. — Boston

ASMENINIAI VADOVAUJAMA
KALĖDINĖ EKSKURSIJA I LIETUVĄ
Išplauks iš New Yorko populiariais Lloyd Ekspresniais Garlaiviais.

Greičiausia Kelionė į Senąją Tėvynę

BREMEN
GRUODŽIO 7 D.

EUROPA
GRUODŽIO 16 D.

Informacijų klauskite pas vietinius agentus arba

NORTH GERMAN LLOYD
252 Boylston St., Boston.

LIETUVIAI AMERIKOJE

Brooklyn, New York

LIETUVIŲ RADIO IŠ DIDELIŲ STOTIES WHOM

Jono Valaičio lietuvių radio programa iš WWRL 1500 kilociklų 100 watų jėgos stoties, perkeliama į didesnę stotį WHOM. Stotis WHOM yra 1450 kilociklų, veikusi 250 watų jėgos, padidinama iki 500 watų jėgos. Stotis veikia nuolat nuo 8 val. ryto iki 12 val. naktį.

Jono Valaičio programos pradėjimas buvo perduodamas kartą per savaitę, vėliau du kartus. Dabar iš didelės stoties bus perduodamas kartą per savaitę trečdieniais nuo 7 val. iki 7:30 val. vakarais. Taigi, ir laikas ankštesnis, ko visi pageidavo.

Muzikinės stoties programos buvo girdimos ne tik New York, Brooklyn, bet New Jersey, Long Island ir Connecticut. O iš naujosios stoties pasieks ir dalis Pennsylvania bei Massachusetts.

Stotis turi tris studijas: New York Hotel President, 48 gatvė, prie Times Square ir Newark Fatzler Building, 11 Hill gatvės.

Vienoj studijoje, keli perduodami kambariai, o vienam kambariui trys mikrafonai.

Taigi, stotis galės aprūpinti didelę Rytinės Amerikos lietuvių dalį.

Atminkit, programos bus perduodamos trečdieniais nuo 7 val. vak. Atidaryme lapkričio 8 d. dainuos Lietuvos Daina.

Programos skelbiamos New Yorko, New Jersey ir Brooklyn laikraščiuose.

Brooklyn, N. Y.

GARBĖS ŽODIS — NEPILDOMAS

Aną dieną aš užėjau pas tulą pažįstamą ofisan ir ten susidariau su gana žinomu lietuvių rateliuose, Brooklyn lietuvių veikėju. Žmogus ant tiek nusikurdęs, veidas įdubęs, ne pagal savo amžių susenėjęs, nuliudęs, nusiminęs, kad užmiršęs priprastą atsargą. Aš neiškendiau nepastatęs jam keletą asmeninių klausimų. Žinodamas ant kiek uoliai jisai dirbo savo tėvynės gerovei man buvo įdomu iš jo paties lūpų patirti kaip jisai tokion baision padėtin pateko. Bet vieton atsakymo jisai tiksliai liudnai nusišypsojo ir apsisukęs išėjo.

Kuomet minimasai vyras ofisą apleido, mano senas pažįstamas labai apgailėstavo kad, mu-

su draugas taip kenčia ir pastebėjo, kad buti per daug gerasidžiui neapsimoka. Ir štai kuoman draugas savo nuomone paremia.

Del aiškesnio dalyko nušvietimo, paženklinime suvargusių žmogų "veikėju". "Veikėjas" savo laiku netiktai pinigiskai yra prie tautiško judėjimo prisidėjęs, bet ir daug laiko yra pašventęs atgavimui Lietuva neprigulmėbės. Jisai ištikrų yra savo tėvynės labui atsidavęs žmogus. Net kai tautinį judėjimą rėmė pinigiskai, bet ir savo lietuviškos kilmės draugų neužmiršo — ypač jaunuolių, kurie mokslus ėio. Beveik kiekvienas tu mokslėivis davė garbės žodį, kad ko tik išeis moksla ir pradės dirbti, tuoiaus atsilvėins. Tačiau tu inteligentu žodis nebuvo brangusis kaip ir tu, kuriems "garbės žodis" ne taip jau gerai suprantamas.

Štai vienas navyzdīs. Tulas jaunas vyras daktaro mokslu eidamas kreipėsi į "veikėją", kad jam pagelbėtų pinigiskai ir savo prašymą parėmė "garbės žodiu", kad kaip tikslai baigs mokslu ir pradės praktikuoti tu tuoiaus su "veikėju" atsilvėins. "Veikėjas" mokslu einančiam vyrui viso paskolino, apie \$1-800. Nuo to laiko kaip "veikėjas" mokslu einančiam paskolino pinigų praslinko sėvyni metui, bet "garbės žodis" ir no šiai dienai dar tebėra neišpirktas. Jeigu dađėti įžeidima prie užgavimo, tai daktaras davė savo nemokytims broliams, kuriuos jisai vadina "Jurgiais" sekanči pavyzdį:

"Veikėjas" vargo prispirtas ir atsilvėinimo nuo jau praktikuojančio daktaro nesulaukdamas įsidrąsinęs užėjo pas daktarą. Gi daktaras savo geradėja pamatęs kruptelėjo ir vieton į žmoniškai patikti nanorėjo žinoti ko jisai nori. Kvano netekęs "veikėjas" šiai taip savo tikslu mišija pareiškęs laukė atsakymo. Daktaras tuomet jau pusėtinaį tužes liepė savo geradėjui išsinešdinti, nes jisai jam nieko nėsas kaltas ir neketinas nieko mokėti.

Remianties New York'o valstijos įstatymais daktaras nėra "veikėju" nieko kaltas, nes nuo dienos suteikimo daktarui paskolos praslinko jau septyni metai. "Veikėjas" teisiškai skolos iš daktaro atsilimti negali, nes praslinko daugiau negu šeši metai, o pagal įstatymą po šešių metų skola jau pasenus ir per teismą atgauti jos jau nėra galimybės. Kur-gi daktaro "garbės žodis?" Piliētis

Philadelphia, Pa.

Prašant Lietuvos Aero Klubui, Kaune, Lietuvoje, priduoti visas galimas žinias iš mūsų veikimo aa. Dariaus-Girėno transatlantinio finansavimo jų monografijai leisti reikalu, Vilniui Vaduoti Sąjungos komitetas pasižadėdamas tai padaryti, šiuo kviečia philadelphijos lietuvius ir tuos gerus žmonės, kurie dalyvaavo parengimuose rugsėjo-Sept. 11 d., 1932, "Vytauto Parke"; vėliau vasario 18 d. 1933, Liet. Muzikal. svetainėje "Dariaus-Girėno" baliuje; Gegužės 14 d., 1933, "Likite Sveiki" piknike, "Vytauto Parke" ir paskiau po įvykusios katastrofos, rugsėjo-Sept. 10, 1933, "Gedulos Diena", Liet. Muzikalėj svetainėje ir rugsėjo 17 d., 1933, "Vytauto Parke".

Todel prašome visų tų, kurie prisidėjo kokiū nors būdu finansavimui žuvusių mūsų lakunų ar tai darbu ar pinigais ar šiaip aukomis, pareikšti savo jausmus aa. Dariaus-Girėno reikalui. Gal turėjote su jais kokių pasikalbėjimų, jus aplankė asmeniškai, turite nusiėmę paveikslus ir t.t. — viskas reikalinga but gauti. Iškarpos iš visokių laikraščių pirm išskridimo ir sutikus jiem garbingą mirtį, jų paveikslai labai pageidaujami. Kaip jautėtės lakunams pirmu syk pribuvus "Vytauto Parkan", jų sutikimas, susipažinimas, skrajojimas su jais ore ir paskutinis jų pasimatymas ir atsisveikinimas? Rašyti galite eilėmis ar prozoje lietuvių ar anglų kalbomis. Laikas duodamas iki lapkričio 25 d., 1933. Siųskite:

Z. Jankauskas, VVS. rašt., 538 N. 12th Street

Baltimore, Md.

IŠ VIETOS LIETUVIŲ JUDEJIMO

Spalio 29 d. didžiausia ir turtingiausia D.L.K. Kęstučio pašalpinė draugija minėjo savo gyvavimo 35-kių metų sukaktuvę. Toj dienoj buvo atlaikyta prakalbos. Kalbėjo adv. Rastenis, adv. Laukaitis, p. J. Česna ir visa eilė draugijų bei organizacijų atstovų. Vakare buvo ballus. Publikos kaip į prakalbas taip ir į balių atsilankė neperdaugiausia. Draugija minėdama savo 35-kių metų sukaktuves, paskelbė naujų narių vajų ir per tris mėnesius priims į draugiją narius nuo 16 iki 30 metų be įstojimo, užsimokant tik mėnesines duokles.

Spalio 31 d. lietuvių šalės b-vė turėjo "Hallwe'gn" kaukių balių su keturiomis dąvanomis už nepaprastai sušius kastiumus. Publikas buvo pilna šalės, gi lika nemažai ir pelno.

Lapkričio 1 d. lietuvių A. C.W. of A. Unijos 218 skyrius laikė savo mėnesinį susirinkimą, kuriame iš viršinių raportų paaiškėjo, kad yra nariai aptaksuojami po \$10.00 mokesčių. Aptariant šį klausimą taip pat paaiškėjo, kad į joki narių

NAUJI DARIAUS-GIRENO REKORDAI

KAP. S. DARIUS

Ką tik Victor Kompanija išleido nepaprastus Dariaus Girėno rekordus, Lietuvos vėliavos spalvos. Vienoj rekordu pusėj stovi Darius-Girėnas su savo orlaiviu, o kitoj rekordu pusėj jau jų laidotuvės Kaune.

Dariaus-Girėno atminčiai į rekordą įdainavo St. Rimkus, baritonas. Antroj pusėj rekordu įdainuota dueto — Kareivėliai.

Apart rekordų, daugiausia Victor Kompanija specializuojasi su Radio. Dabar ką-tik išėjo naujas fonografo modelis, kuriame yra sykiu Radio ir Grafafonas. Tai yra praktiškiausias padaras Radio markete.

LAKUNAS S. GIRENAS

Model R-22-S

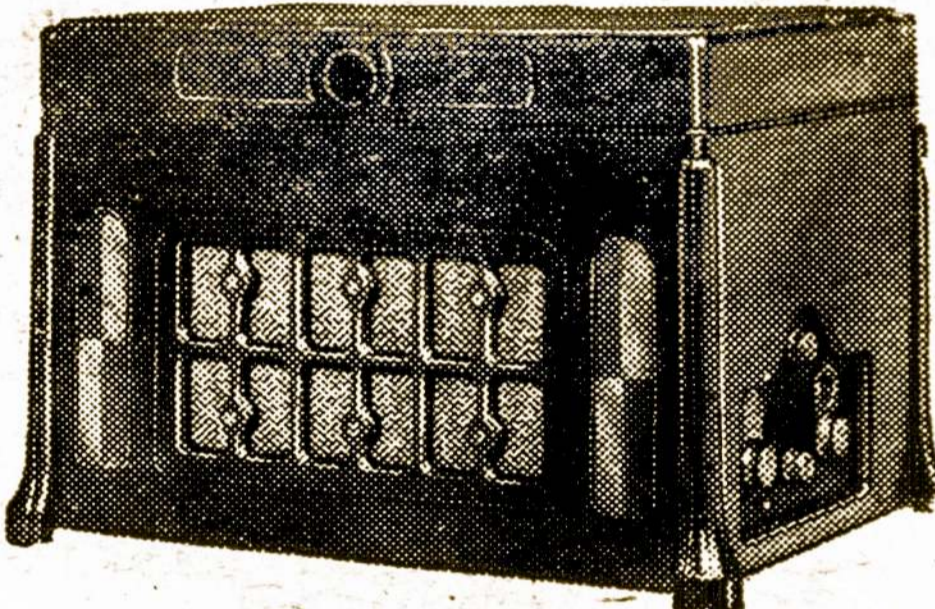
RCA Victor Radio

Visos reguliarškos programos aiškiai girdėt per šį 5 lempučių AC/DC. Balsas labai gražus, garsus jei norima, ir aiškus. Išdirbtas iš brangaus medžio, panašus į retą senovišką brangenybių dėžę.

Kaina \$24.75 su Viskuo Kreipkitės

Amerikos Lietuvis

14 Vernon St. Worcester, Mass.

KAINA \$49.95

14 Vernon St.

Worcester, Mass.

nesutikimą mokėti tokias didelias mokesčius, nebus krepiama atydos. Turės mokėti ir gana, ba generalis unijos ofisas arti bankruto — neturi pinigų.

Prie šio unijos viršininkų žygio reikia štai kas pasakyti: dar nespėjo pilnai suorganizuoti vietos suvėjęs ir nespėjo įgyti nuo seniau prarastą unijai simpatiją, kaip vėl teškia tiem naujiem unijistam per veidą atimdami nuo jų po \$10.00 be jų sutikimo. Dargi neleidžiant patiem unijistam apsispręsti.

Šitokis unijos viršininkų neapgalvotas žygis gali ir vėl priversti prie unijos pakrikimo, kaip kad seniau buvo, vientik reikalaujant mokėt didelias mokeskis ir keliant mėnesines duokles, kurios jau buvo iškielė net iki \$2.00 mėnesiui.

Unijistų tarpe kyla nepasitenkinimas savo viršininkais. Unijistas

Westfield, Mass.

JAUNIMAS ORGANIZUOJASI

Malonu matyti kad ir čia gimusio jaunimo tarpe randasi praklinios ir idealškos dvasios ypatų. Štai praeitos dvasaitės pirmadieny, spalio 30 d., vietos klebonui paraginūs, keletos idealistų iniciatyva buvo suauktas pirmas jaunimo susirinkimas, tiksliu organizuoti visos parapijos jaunuomenę ir sutverti lietuvišką jaunimo klubą. Atsilankė 25 jaunuoliai-ės, kurie entuziastiškai apsvartė organizacijos klausimō svarbą ir, pirmininkaujant J. Kavaliauskui, išsirinko laikinąją komisią, kuriai pavedė sudaryti konstituciją ir diskutinai parinkti klubui vardą. Atsilankantieji į sekanči susirinkimą pasižadėjo kiekvienas atsivesti po 1-2 naujų narių. Po susirinkimo gražiai pasiūko, padainavo ir pasivalgė šaltakošės apie 10 val. išsiskirstė linkmai į namus.

MOKYKLA

Nors pas mus, kaip mažesnėje lietuvių kolonijoje, nestengiami turėti nuolatines lietuvių seselių vedamos mokyklas, tai nors vakarine reikia pasitenkinti. Klebonui kun. S. J. Vembrei pasidarė, gražiai

tapo atremontuota bažnytinė svetainė ir pavesta mokyklai. Čia penktadieniais nuo 4-tos iki 5-tos valandos po pietų ir šeštadieniais nuo 9-tos iki 12-tos valandos iš ryto susirenka vaikai 8-14 metų amžiaus ir lavinasi lietuvių kalbos: skaitymo, rašymo, Lietuvos istorijos, gramatikos, katekizmo, šv. istorijos, giedojimo ir dainavimo. Klebonui šiame darbe padeda vargonininkas J. Januškevičius, Anelė Jutkevičiūtė ir Ona Grigaliunaitė. Siemet mokykla yra skaitlingesnė, negu pernai. Šiais metais lietuvišką mokyklą lanko 70 vaikučių. Koresp.

Chicago, Illinois

Važinėdamas su savo klientų reikalais aš aną dieną užsukau Chicago, kur Pasaulinę Parodą mačiau, o taip-gi atlankiau ir savo senus pažįstamus ant So. Halsted gatvės.

Dalykai ir Chicagoje ne kokie: žmonės vargsta, dauguma be darbo. Iš profesionalų, tad bent man pasakoję, kad D-Paris Graičiūnas geriausia stovi: jisai algą gauna. Gi kitiems reikia laukti pakol pacientas netyčia užėina. Kaip tuli iš mūsų tautiečių į savo tautos profesionalus žiūrį, liudija sekančis vaizdelis.

Ateina pas lietuvių dentistą žmogus ir vieton kad paprašyt, kad ištrauktų jam skaudantį dantį, jisai įėjęs dentisto ofisan šiaip daktarą kalbina: "Man dantis skauda — ar moki ištraukti dantį?" Matyt Chicagoj lietuvių neeriausių nuomone apie savo daktarus turi.

Su advokatais sak o irgi negeriausiai eina. Didžiūma jų, kaip pasakoja, tai užganėdinti tuo, kad gauna klientą pas Amerikoną advokatą nuvesti ir tokiu būdu duoną uždirbti.

Vienas atvykęs iš New Yorko lojeris, taip man pasakojo, dabar patentavus vaistus lietuviams moterims pardavinėju. Vienoms vaistus pardavinėjęs, kad neužsivaisintų, o kitoms tuos pa-

čius vaistus pardavinėjęs — užsivaisinimui. Mandrus advokatas?! Reporteris

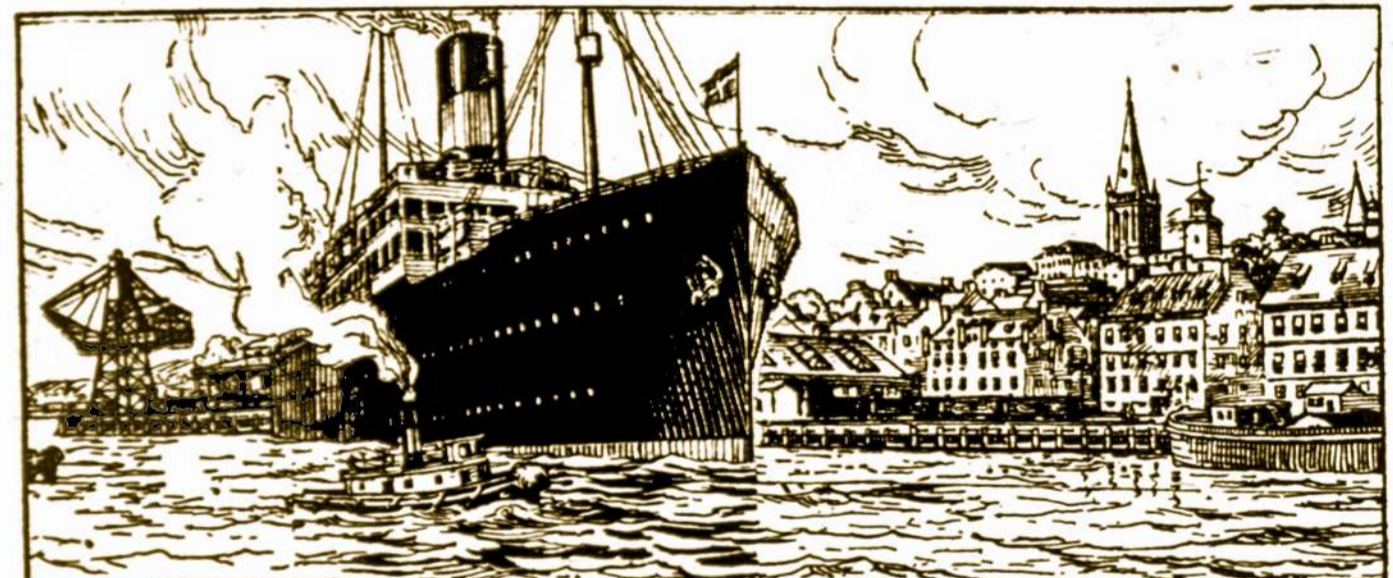
Pittsburgh, Pa.

5-tas Sąrašas Aukavusiųjų Lietuvių Kambario Fondan. Nuo Liepos 18 d., 1933 m. iki Spalio 4-tai.

Table with names and amounts: Augustauskas, A., Dayton, O. \$ 1.00; Banys, A. per B. K. Balutj (Lietuvos Pasiuntinį), Lith. Legation - Washington 5.00; Baržynskis, A. J., Chicago 5.00; Bartis, F., Chicago 5.00; Dabravalskis, J. D., Chicago 2.00; Dargis J., Chicago 2.00; Dulakis, N., Chicago 1.00; Gribienė, P., Chicago50; Gričius, A., Dayton, O. 1.00; Grigalunas, J., Chicago 5.00; Gudoliūtė, E. M., Chicago 1.00; Jacikas, A., Chicago 1.00; Kazmer, P. J., Chicago 1.00; Kučinskis, L., Chicago 10.00; Kulturos Ratelis, Chicago 10.00; Laceywicz, S. D., Chicago 1.00; Liernatawicz, A., Chicago 2.00; Liet. Piliiečių Moterų Klubas, - Soho - Pittsburgh 270.00; Lithuanian University Club, Chicago 10.00; Lovicks, S., Chicago 5.00; Mackiewicz, J., Chicago 5.00; Malelo, P. K., Chicago 1.00; Marshall, G., Pittsburgh50; Marshall, L. A., Pittsburgh50; Masulis, A. N., Chicago 1.00; Masiskas, P., Chicago 1.00; Palak, M., Chicago 1.00; Petrauskas, S., Chicago 2.00; Puzreckis, R., Chicago 1.00; Rokaitis, J., Chicago 1.00; Roman, S., Chicago50; S.L.A., 208 kp., Chicago 25.00; Sakalas, J., Dayton, O. 1.00; Simkus, F., Chicago 1.00; Stankus, P., Chicago 1.00; Stulgen, A., Chicago50; Vozbutas, A., Chicago 1.00; Vailokaitis J., Kaunas, Lietuva 50.00; Vizbaras, J., Chicago 1.00; Zaker, K., Chicago25; Zura, J., Chicago 1.00

\$424.75 Pirmiau paskelbta \$976.05 Viso \$1,400.80

Šiame sąrašė matome didelę auką nuo Lietuvių Piliiečių Moterų Klubo Pittsburghe, Soho dalyje. Tasai klubas, kurio pirminkė yra p. Lelionienė, susitvėrė tik pereitą pavasarį, ir pirmas jo darbas buvo tai surengimas kortų vakaro naudai Lietuvių Kambario Pitt. Universitete. Tas viešas kortavimas įvyko 24 d. rugsėjo ir davė tokia didelė paramą Liet. Kambariui. Neužmiršime to kortavimo rengėjų, neužmiršime ir kortauninkų. Kita nepaprasta auką yra p. Vailokaičio iš Kauno. Tai bus bene pirmutinė aukā iš Lietuvos, iš visos Europos lietuvių. LKF Spaudos Komisija, B.

AMERIKOS LIETUVIŲ AGENTURA SIUNČIA PINIGUS

= ir = PARDUODA LAIVAKORTES į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrižimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suiėško Laivų Vardus, Kuriais Atkelia-vot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kurią Šali. Išaiškina Apstį Per-siuntimui Daiktų Lietuvon.

Žodžiu sakant, kiekvienas keliauninkas, keliaujantis per Amerikos Lietuvio agenturą, būna aprūpintas nuo namų iki namų.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu.

Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų, kreipkitės į Amerikos Lietuvio agenturą, ji jums sažiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIŲ AGENTURA

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly
published every Thursday by
Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St.,
Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$1.50
In Foreign Countries..... 2.00
Single copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. ... \$1.50
Užsieniuose—Lietuvoje 2.00
Atskiri egzemplioriai 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

VILNIUI VADUOTI SAJUNGA IR AMERIKIEČIAI

Vilniui Vaduoti Sąjungos 250 atstovų suvažiavimas šiais metais Kaune parodė, kad Vilniui Vaduoti Sąjunga išaugo į milžinišką organizaciją: ji turi 410 skyrių (jų tarpe Amerikoje tik 15), turi arti 20,000 narių. V. V. S-gos viduje labai vykusi veikia dvejeta metų atgal sudarytas taip vadinas Vilniaus Geležinis Fondas, kuris platina "Vilniaus pasus" ir "Vilniaus ženklus".

Organizacijos nuolatinis augimas aiškiai rodo Lietuvos visuomenės vis didėjančią valią vilniečių globai ir Vilniaus atvadavimui iš lenkų okupacijos. Profesoriaus Mikas Biržiška ir kanauninkas F. Kemėsis, gerai žinomi Amerikoje, yra pačiame centre šio viso veikimo.

Lenkai Vilniaus Krašte dabar panašiai "šeimininkauja", kaip šeimininkaudavo rusai visoje Lietuvoje pirm Didžiojo Karo: jie bando visokiais būdais išnaikinti lietuvius Vilniaus padangėje, jie persekioja lietuviškus veikėjus, uždaro lietuviškas mokyklas, varo aštrią lenkinimo kovą bažnyčiose. Bet lietuvių skaititulis Vilniaus Krašte vokiečių mažėti, — didėja! Reikia, Vilniaus lietuviai pradeda atgimti tautinio susipratimo atžvilgiu. Čia tai ir yra didelis V. V. S-gos nuopelnas lietuvių tautai. Čia tai ir yra raktas Vilniaus Krašto išvadavimui iš lenkų užgrobumo.

Kokia gi Amerikos lietuvių rolė šiame garbingame darbe? Pažvelkime kiek arčiau. Kovų laikais del Lietuvis

nepriklausoybes, Amerikos lietuviai dažnai ir duosniai dėjo aukas. Jie tai darydavo upo pagauti ir neorganizuotai. Aukos iš Amerikos kur ne kur iki šiai dienai pasitaiko: aukos eina taisyti tiesiai į Vilnių tai per Kauną. Bet kad Vilniaus okupacija užsitęsė ir turi neribotą pobūdį, tai teikimas pagalbos vilniečiams neorganizuotu būdu nebetinka ir todėl reikia šiam darbiui tvirtos organizacijos. Lietuvos žmonės tą reikalą anksčiau suprato negu mes čia Amerikoje. Bet ir čia Amerikoje Vilniaus akcijos atžvilgiu yra jau šis tas padaryta

- a) Apvaikščiujant "16-tą vasario" ir ypač "9-tą spalio" įvairios draugijos įvairiose kolonijose metas iš meto mini Vilniaus tragediją ir nesigaili tam reikalui aukų;
- b) Nuo Lietuvos nepriklausoybes atgavimo laikų kaikiuriuose Amerikos miestuose (pav. Chicagoje) tebeveikia keletas komitetų Vilniaus reikalams;
- c) Bene 13 V. V. S-gos skyrių yra užsiregistravę Sąjungos Centre, Kaune;
- d) Per tris pastaruosius metus prie Vilniaus akcijos pradėjo dėtis Amerikos lietuvių draugijos viena po kitos: miestuose, kurios apsiėmė "Vilniaus pasų" ir "Vilniaus ženklų" platinimą;
- e) Amerikos Lietuvių RK Federacija per savo seimus (1931- ir 1933 m.) įpareigojo visus savo skyrius aktyviai dalyvauti Vilniaus vadavimo darbe ir reikėti Vilniaus Geležinį Fondą.
- f) Šią vasarą, ačiū Hartford, Conn. lietuvių pastangoms, buvo įvykęs Naujosios Anglijos V. V. S-gos skyrių bei Vilniaus Geležinio Fondo agentūrų atstovų suvažiavimas Hartforde. Tai buvo pirmas ir pasekmingas bandymas padaryti visuomeninį suvažiavimą išimtinai Vilniaus akcijos reikalams;
- g) Hartfordo suvažiavime įsteigtas informacinis Biuras Vilniaus akcijos propagandai.

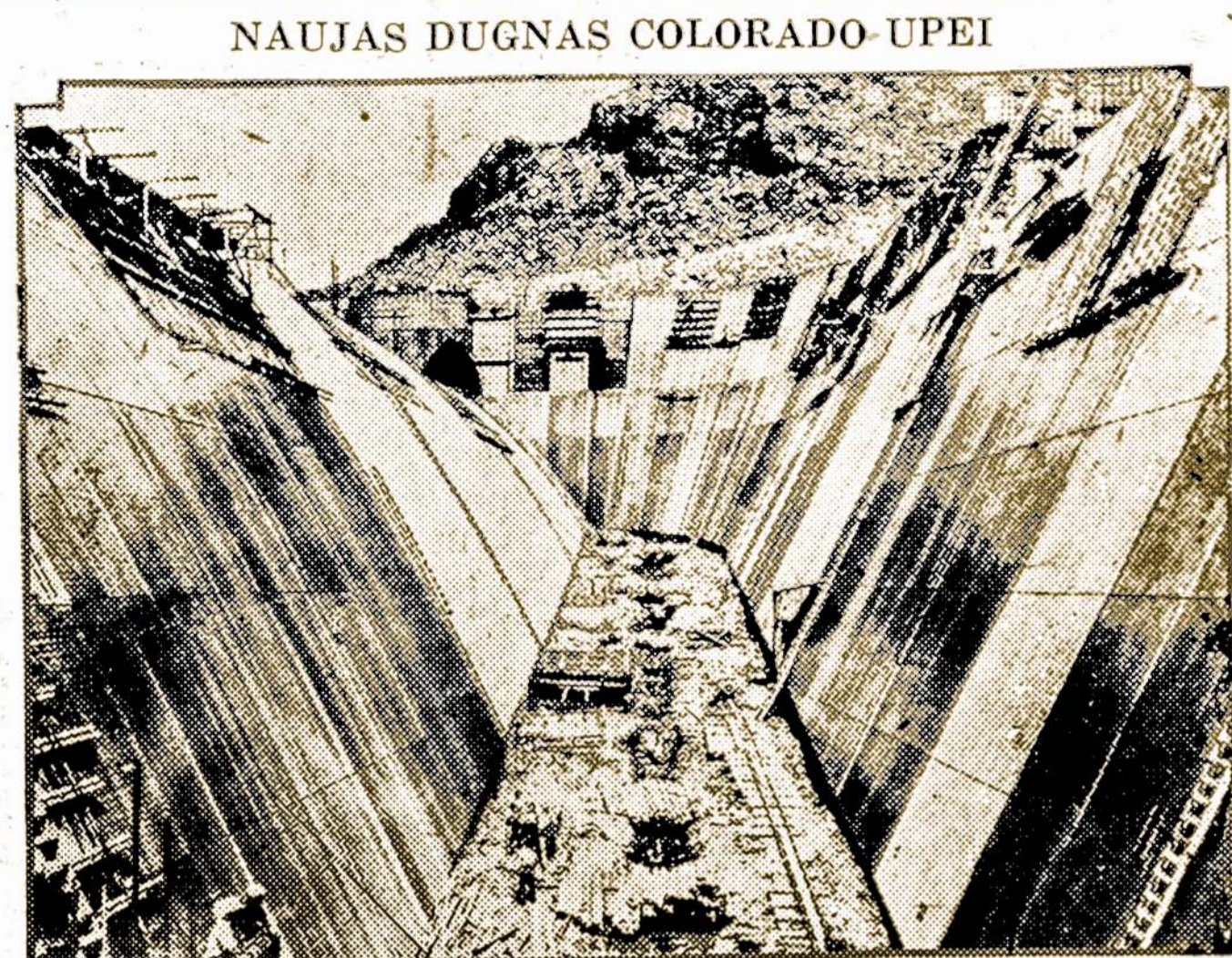
Visos aukščiau išvardintose pastangos daro garbės Amerikos lietuviams. Bet jų dar neužtenka, nes jos toli dar nereprezentuoja viso Amerikos lietuvių pajėgumo. Vilniaus akcijos pastangas dar reikia plėsti ir gilinti. Reikia kad ne viena A. L.R.K. F-ja, bet ir kitos srovės įpareiguotų savo skyrius aktyviai ir sutartinai veikti Vilniaus vadavimui. Reikia, kad esamos lietuvių organizacijos, klubių bei draugijos priimtų rezolucijas talkininkauti Vilniaus atvadavime, platinant "Vilniaus pasus". Galop reikia eiti prie to, kad kas metą arba kas antrą metą būtų daromi visuomeniški suvažiavimai vien Vilniaus akcijai pašvesti.

Vilniaus akcijai Amerikoje, kaip matome, yra plati ir dėkinga dirva; čia yra puiki proga visuomenės iniciatyvai pasireikšti. Vilniaus vadavimo akcija yra didžiausias šiais laikais lietuvių tautos uždavinys.

Amerikos lietuvių visuomenės veikėjai parodykite savo iniciatyvą! Vilniui Vaduoti Sąjunga — tebūna visų lietuvių Sąjunga!

Lietuvos žmogus

LIETUVIAI!
SKAITYKITE IR PLATINKITE
AMERIKOS LIETUVI

Vaizdas rodantis veik užbaigtą Arizonos piltį, Boulder užtvankos, per kurią Colorado upė bus nukreipta.

NAUJA DIENA PRAŠVITO AMERIKOS ANGLIES KASYMO INDUSTRIJAI

Nepaprastas susirinkimas laikytas aną dieną viešbutyje Washingtone, D. C. Prie vieno galo ilgo stalo sėdėjo veteranas darbo-vedėjas, kuris vedė Amerikos angliakasių per daugybę visokių kovų ir streikų del pripažinimo jų teisių prieš kolektyviško derėjimo. Prie kito galo sėdėjo prezidentas vienos iš didžiausių anglies kompanijų Pensylvanijoje, veteranas-kovotojas prieš organizuotą darbą, kuris keli metai atgal prisiekė niekad nedalyvauti tarybose su unijom ar jų atstovais. Tarpe šitų dviejų garsių darbo vyrų, sėdėjo galvos įvairių anglies kompanijų ir Suvienytų Kasyklų Darbininkų oficeriai. Susirinkimas po net septynių savaičių visokių tarybų, buvo šauktas tikslui pasirašyti po sutartimi algų ir valandų minkštoms anglies industrijos. Prezidentas Rooseveltas beveik ant syk užgrybė šią sutartį kaip priedą prie priimto NRA kodekso šitai industrijai.

Šituo rašymu, vakarų Pensylvanijoje keliose vietose darbas kasyklose pertrauktas, kur operatoriai nesutiko pasirašyti po sutartimi. Bet tikima, kad neužilgo keli likusi ginčai bus užbaigti. Anglies kodeksas ir sutartis ištikro svarbus žingsnis istorijoje vienos iš pirmųjų Amerikos industrijų, kurioje svetimačiai darbininkai turį vfršengybę.

ANGLIES KASIMAS BUS UNIJONIZUOTAS

Sutartis jima algas ir darbo aplinkybes net 340,000 angliakasių, nuo Pensylvanijos iki Alabamos linijos įmant anglies kasyklas pietinėje vakarų Virgijnijoje, kur per ilgą laiką įvyko baisiausias darbo kovos.

Unijonizavimas anglies industrijos yra vienas iš svarbiausių teises kolektyviškai derėtis aiškiai nustatyta. Pilna masinerija užbaigti ginčius aprupinta, pradedant su vietine kasykla kur paskirta komitetas iš trijų darbininkų svarstyti visokius nesuspriatimus, ir vėliaus įimant distrikto organizacijas, kompanijos atstovus ir tautiškas organizacijas abiejų pusių.

Minimumo valandinis ir dieninės darbo ratos įsteigtos sulig užsiėmimų ir teritorijų. Tokiu būdu kasyklose Pensylvanijoje, Ohio ir Šiaur-vakarų Virgijnijoje, akmenis driliuotojai gaus nemazžiaus kaip 59½ centus ir valandą, arba \$4.76 į dieną; driliuotojai (drillers), linijų peržiūrėtojai (trackmen), vielų darbininkai (wiremen) ir sienojai (timbermen) — 57 centus ir valandą, arba \$4.60 per dieną; tepėjai (greasers), medėjai (trappers) sukiojotai elektros jungtuvų (switch throwers) 37½ centus ir valandą arba \$3.00 į dieną. Minimumo ratos del išlaukinio darbo mainosi nuo 37.5 iki 48 centų ir valandą. Šiaur-vakarų Virgijnijoje minimumo ratos pagal toną del 2,000 svarų iškasos anglies priimta, nuo 88 iki 65 centų. Šulyginus su dabartinėm algų ratom, sutartis aprupina padidėjimą nuo 20% ir viršaus.

Kiti punktai anglies kodekso ir sutarties yra sekantieji — Angliakasiai turi teisę turėti savą "checkweighman" paženklinanti tikrumą anglies svėrimą. Jaunesni septyniolikos metų vaikinai nebus samdomi viduje kasyklų arba pavojinguose darbuose prie kasyklų. Angliakasiai nebus priversti gyventi kompanijų namuose.

Gali gyventi kur nori. Jiems privalo būti algos mokėtos legaliais pinigais arba čekiu ir ne kokiom ten popierom, ir angliakasiai nebus priversti pirkti sau reikalingus daiktus, reikmenis, iš kompanijų krautuvių kaip atlyginimą už kokį nors darbą.

PAVYZDINGAS PAVYZDIS KOOPERACIJOS SU ANGLIAKASIAIS

Beveik visiškai unijonizavimas Amerikos anglies kasyklų seka pavyzdį kooperacijos su organizuotu darbu, kurį įvedė Rocky Mountain Fuel Company, antras didžiausias anglies produkuotojas Colorados valstijoje. Panelė Josephine Roche, kuri pradėjo Foreign Language Information Service ir per kiek metų buvo tos organizacijos vedėja, yra kompanijos prezidentas. Per daugelį metų Colorados kasyklų savininkai vedė aštrias kovas prieš visas pastangas unijonizuoti kasyklas toje valstijoje, ir toje valstijoje įvyko milžiniški streikai, s ubaisiais triukšmais ir kraujo praliejimais. Kuomet Panelė Roche stojo prezidentu tos kompanijos, ji tuoj padarė kontraktą su United Mine Workers, kuris žingsnis per visą šalį pripažintas kaip puikiausias pavyzdys industriališko teisingumo. Angliakasiai pripažinti pilnais bendrininkais nes jie nešė sunkų jungą neišpasakytai pavojingą užsiėmimo. Aštuonių valandų diena, alga augštesnė už ne-unijonizavimą, ir procedūra spręsti ir užbaigti nesutikimus įsteigta. Kontraktas aprupino ir sanitaciją ir medicališkąs parankumus angliakasiams ir jų šeimynoms. Darbo vedėjas, kuris vedė vieną iš baisiausių Colorados valstijoje streikų, paskirtas kaip vedėju panelės Roche kasyklos. Kitais žodžiais darbo žmogų pavesta sutvarkyti darbininkų teises ir jų reikalus. Bet ne užilgo stipri opozicija pradėta tarpe nekurių finansiskų interesų prieš šią Rocky Mountain Fuel kompaniją. Bet nepasitęsė šios opozicijos, kompanija pakėlė galvą iš po depresijos ir šiandien geriaus stovi negu daug kitų kompanijų. Jos ypatingas pasisekimas parodo, kad industriališkas teisingumas užsimoka, gero atnešė netik patiems darbininkams, bet ir industrijai.

NUKENTĖJUS INDUSTRIJA

Unijonizavimas Amerikos anglies kasyklų ateina laiku kuomet šita industrija praityje viena iš svarbiausių povalių pradėjo menkėti. Praeitais milžiniškais Anglies Karalius slido nuo sosto. 1913 m. anglis pristatė apie 84% visos šalies energijos ir 1924 m. tik 60%. Akmeninis aliejus (petroleum), natūralis gasas ir vandens jėga yra stiprus konkurentai. Alejijiniai pečiai dabar dedami namuose, industriališkos įstaigose, ant laivų, traukinių ir višų.

Per pereitąs dešimtis metų daugis natūralio gazo ir hidroelektriškos legos beveik susidviguobino kuomet anglies produkcimas buvo toks kokis buvo net 20 metų atgal. Toliaus su įvedimu pagerintų degimų būdų tonas anglies šjandien toliau eina negu ejo pereitais metais.

Bet nepasitęs šitų visų konkuruojančių produktų, anglis vis pasilieka pamatinė industrijai, viena iš didžiausių Sv. Valstijose, kurioje dirba net suvirš 600,000 vyrų. Kasyklose apsau-

Rambyno Kalne Ieško Aukso

Šiapus Tilžės, ant pat Nemuno kranto yra didelis medžiais apaugęs Rambyno kalnas. Apie šį kaną yra visokių padavimų ir legendų. Yra žinių, kad ant to kalno senovės lietuviai kurenę šentąją ugnį ir garbinę savo dievus.

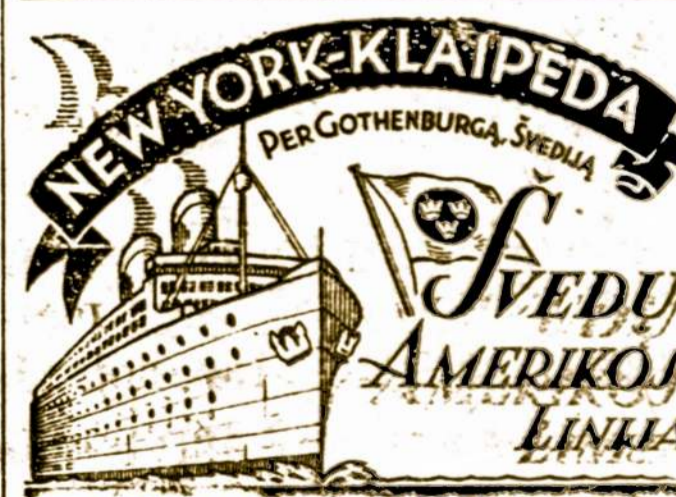
Yra padavimų, buk tame kalne esama pasakiškų turčių. Vieni pasakoja, kad kadaise užpulti kryžiuočių lietuviai aukšą ir sidabrą sukasę į žemę ir užkeikę. Kiti pasakoja, kad 1812 m. Napoleonas, bėgdamas iš Rusijos, į tą kalną užkasęs savo aukšą geležinėj skrynioj. Rambyno kalnas po truputį naktimis vis buvo kasinėjamas vietos ir apylinkės žmonių.

Paskutiniu laiku Rambyno turtai rimtai susidomėta. Žemė aplink Rambyną yra Bitėnų — Užbičių gyventojų Kacvinkelio. Jis į šiaurę nuo kapinių prie paskutinio milžinkapio, žemės plotą aptvėrė spygliuota viela ir uždraudė ten įeiti. Kaimynai iš karto pamanė, kad Kacvinkelis pabludo. Bet greit sužinojo, kad iš Karaliaučiaus atvyksta kažkoks profesorius ir kasinės Rambyną.

Dabar iš tikro Rambynas, kasamas. Žmogus atsivežė planus, pastatė tam tikrus įrankius ir pareiškė, kad 15 — 16 metr. gilumoje turi atsirasti skrynija. Ji esant apie 1,5 metr. ilgumo per 1 metr. platumo. Dabar kasama didelė duobė, nepertraukiant darbo ir naktį. Dirba 8 žmonės.

Kasimą sunkina vanduo, kuris nuolat veržiasi į duobę ir prisiema pilti lauk. Žmonės plaukia buriais pažiūrėti ko ten ieško. Kalbama, kad jau prisikasta didelio akmenis, po kurio turinti būti skrynija. Kasimą prižiuri Klaipėdos autonominė policija. Butų įdomu žinoti, ar tie svetimi kasinėtojai turi valdžios leidimą, knaisiot brangią istorinę vietą?

gos progresas yra stebėtinai pastaraisiais metais, bet vis tiek anglies kasimas pasilieka vienu iš pavojingiausių darbų. Pereitais 25 metais apie 2,400 vyrų užmušta ir suvirš 100,000 sužeista kas met kasyklose. Bet del pagerintų apsaugos būdų nelaimingų atsitikimų ir sužeidimų atsitikimai žymiai sumažėjo, bet ir šituo laiku paprastai 3 nelaimingi atsitikimai yra prekė del kiekvieno 1,000 tonų anglies produkuota. Sutartis, kuri unijonizuoja anglies industriją, aprupina angliakasių geresnę apsaugą, kad jo užsiėmimas būtų lygiai saugus su kitų didelių industrijų darbininkais. (F. L. I. S.)

"BALTASIS SVEDU LAIVYNAS"
Greita kelionė į Lietuvą per Švediją.
Laivai išplaukia iš New Yorko
Pier 97, gale W. 57th St.

x) DROTNINGHOLM ... Lapkr. 29
x) GRIPSHOLM Gruodžio 9
x) KALĖDŲ Ekskursija į LIETUVĄ
Dideli, balti ir gultūs laivai. Erdvus ir gerai ventiliuoti kambariai. Kelionėje: judomi paveikslai, koncertai ir šokiai. Keliaujant "Baltuoju Svedu Laivynu", kelionės būna per trumpą.

Kreipkis į vietinį agentą, arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
10 STATE ST. — BOSTON, MASS.

Rusijos Pripažinimas

Apie šešioliką metų kaip tarp Amerikos ir Rusijos nėra diplomatinių santykių. Dvi didelės valstybės, turinčios apie 290,000,000 gyventojų, per eilę metų neturėjo tiesioginio susišėimo. Sekant Amerikos istorinį nuotikį, kada Amerika atsiskyrė nuo Anglijos, ir įsisteigė nepriklausoybinę demokratišką respubliką, Rusijos autokratiška vyriausybė ilgai nepripažino Amerikos tik delto, kad Amerika neįnešė naujų idėjų Rusijos gyvenimam. Kada pilnai pribrendo reikalas pripažinimo, vis delto Amerika turėjo pareikšti, kad josios ambasada ir konsulatai neskleis propagandos Rusijos žmonių tarpe apie savo valdžios formą.

Šiais laikais Amerika it atsilygino Rusijai taip ilgai nutęsdama jos pripažinimą...

Laikui bėgant keičiasi valstybių politika, ir kartu visas gyvenimas, todėl ir pats valstybinis reikalas priverčia vieną kitai nusilenkti. Dabar laikas yra jau pribrendęs, kad šitos dvi didelės valstybės turi sueiti į normaliąs gyvenimą. Bet Amerika visgi pasilikis teisę netoleruoti šioje šalyje Trečio Internacionalo. Suvienytos Valstijos veikiausiai nesutiks svetimų idėjų tolygyti. Kuomet Amerikos tauta, aplinkybių verčiama patiria, kad kame nors reikia daryti permainos, pati stengiasi surasti priemones gyvenimo eigą pataisyti.

1913 metais Amerika su Rusija nutraukė prekybinę sutartį, kuri tarp tų valstybių tęsėsi apie 81 metą ir nutraukė tik delto, kad Rusija atsisakė įsileisti Amerikos piliečius žydus, kilusius iš Rusijos. Bet 1917 metais sugriuvus Rusijos imperijai ir paėmus valdžią Kerenskui, Amerikos prezidentas Wilsonas pasiautė Elihu Root, įduodamas Kerensko Vyriausybę \$187,000,000. paskola. Bet Kerensko valdžia neilgai tetęsė jo. Perėmus valdžią pačiam kairiausiam elementui, prasidėjo kruvina revoliucija. Tada su Rusija nesimatė galimybes užvesti pradžia ramaus gyvenimo, kada tauta liepsnojo tarpavinišė karo liepsnose. O socialistiškai šalies valdonai buvo apvaisę revoliucijine pergale, tikėjosi tuojaus sukelti visavietinę revoliuciją, kad padiktuoti kitoms tautoms savo siekių įvydinimą. Dabar, kada Sovietų Rusija pergyveno pačią tikriausią

"Amerikos Lietuvis" Kalendoriai

Amerikos Lietuvis sieniui kalendorius Dariaus-Girėno atminčiai jau pradėjom daryt; kalendoriai bus atspausdinti keturioms spalvoms su Lietuvos trispalve vėliava ir su Dariaus-Girėno paveikslu ir testamentu. Visą darbą manoma atlikti savoje "Amerikos Lietuvis" spaustuvelyje. Šiuos neapsakomai puikius ir reikšmingus kalendorius pasiūšime kiekvienam mūsų skaitytojui DOVANAI.

Užtaigi kviečiam visus savo skaitytojus pasidaruot del "Amerikos Lietuvis" praplatinimo, užrašant jam vieną kitą naują skaitytoją. Amerikos Lietuvis Adm.

"ATGAILA" - TRIJŲ AKTŲ TRAGEDIJA

Parašė J. STEPONAITIS — M. ntis iš KUN. J. SPILMANO Apsakos:
"A Victim to the Seal of Confession"

(Pabaiga)

TEIS.:—Pašauk Zuzaną! (Policininkas iš-eina. Įveda Zuzaną).

TEIS.:—Zuzana, mane aplinkybės verčia dar kai ką paklausinėti. Ar tikrai žinai kad peilis, kuriuo nudurta Braikienė yra tas pats, kurio ieškojai dieną prieš žmogžudystę?

ZUZANA:—Peilis, tai tikrai tas pats, kurio aš ieškojau.

TEIS.:—Ar matei ką nors ateinant, ar nors slankiojant apie kleboniją?

ZUZ.:—Nemačiau nieko. Bet veik tikrai galiu sakyti, kad tai zakristijono darbas!

TEIS.:—Ir kas taip stipriai verčia manyti apie zakristijoną?

ZUZ.:—Tik jūs ieškokit zakristijono. O kai jį rasit, tai rasit ir užmušėją!

TEIS.:—Tą patį sakei ir tardymo metu. Bet to neužtenka.

PAURAS:—Ponas teisėjau! Kad Zuzana nemoka dalyko išaiškinti, tai vienas dalykas, o kad visi faktai krypsta į zakristijoną, tai darosi aišku ir kiekvienam.

TEIS.:—Kaip gi čia aišku! Juk zakristijono nei namį nėra. O tai visi žinote.

MOTINA:—Apakėli tu! Judošiau! Tu tik lauki, kad greičiau nužudytų mano sunešė!

TEIS.:—Kolonės nieko nepamačys. Reikia žiūrėti teisybės.

PAURAS:—Jei nesi vienšališkas, tai iš tikrųjų turi atidėti visą bylą, ir reikia tuojau ieškoti zakristijono.

TEIS.:—Sakiau, kad dalykas jau atiduotas į prisaikintųjų rankas.

PAURAS:—Bet juk gali sulaikyti, jei nori, juk tai svarbi priežastis!

TEIS.:—Tas būtų galima paskaityti teismo įžeidimu. Nagrinėta, teista, atiduota prisiėkdintiems išnešti nuosprendį, o dabar imsi ir viską sulaikysi?!

PAURAS:—Ką tai reiškia, jei ir būtų kokis įžeidimas? Juk čia eina klausimas apie nekaltą žmogaus gyvastį!

TEIS.:—Ir kas tamstą verčia manyti apie kunigo nekaltumą?

PAURAS:—Vien tik zakristijono nesugrįžimas duoda suprasti — čia jis yra kaltininku. Prie to dar, pražuvimas Zuzanos iš virtuvės peilio, taip pat ir rakto, tą patį rodo.

TEIS.:—Zuzana, ar buvo prapuolęs peilis?

ZUZ.:—Taip, ponas teisėjau.

TEIS.:—Ar raktas buvo prapuolęs?

ZUZ.:—Klebonas minėjo ir apie raktą.

PAURAS:—Peilį ir raktą turėjo paimti zakristijonas, plėšimo ir nužudymo tikslui.

TEIS.:—Bet apie tai buvo kalbėta smulkmeniškai teismo metu.

PAURAS:—Bet to dar negana. Taip didelį žmogų, kaip kunigas Monturas, negalima pasitenkinti vieno teismo sprendimu.

TEIS.:—Jei papildė žmogžudystę, tai kaip tokis ir turi būti teisiamas. Teisme išimčių tokiems nėra.

PAURAS:—Bet šiame atsitikime žmogžudystė nėra įrodyta, ją galėjo ir kitas papildyti.

TEIS.:—Debatas baigsim. Mągtė patys, kad mes tik kalbam teismo metu iškalbėtą kalbą. Nieko naujo neįnešama, ant ko remiantis galėčiau sprendimą sulaikyti.

MOTINA:—Mano prašymai, nei įrodinėjimai nieko negelbės. Visas darbas varomas prieš religiją nusistačius žmonių (apalpa, susmunka ant kėdės).

TEIS.:—Išveskit šią moteriškę! (Policistas paima ir išveda).

PAURAS:—Jei tai ir būtų nusistatymas prieš religiją, bet visgi tokį didelį žmogų kaltinti žmogžudystėje gerai dalyką neištyrus, negalima!

TEIS.:—Ar kaltas ar ne, išspręs prisiėkdintų suolas. Bet ir pats matei, kad kunig-

gas daug ir nesigina. Paklaustas, ar matė, kas nužudė — nieko neatsakė. Paklaustas, kas matė jį pinigų skaitant, — neatsakė. Paklaustas kas nužudė, — atsakė, kad galėjo kas kitas tai padaryti. Jo tokis elgesys verčia kaltę jam pačiam.

PAURAS:—Bet gal jį varžo jo luomo užduotis. Čia greičiausiai yra išpažinties paslaptis. Nevalia išduoti. Jis ką nors dengia. Jis nors ir norėtų, bet greičiausiai negali sakyti.

TEIS.:—Save apsiginti privalo. Kitaip pats žūs.

PAURAS:—Bet reikia žinoti, kad išpažinties yra tikrai didelis dalykas. Išpažinties — paslaptį, kunigas neišduos nors jam pačiam gres mirtis.

TEIS.:—Tamsta esi mano gerbiamas žmogus, ir taip pat geras advokatas. Daug kame mano mintis sutinka. Tačiau man nesuprantama, kodėl taip karštai gini kunigą Monturą. Žmogžudystė įrodyta ir turėtų pakakt. Kam dar savo jėgas eikvoti?

PAURAS:—O tai del to, kad aiškiai matosi, jog čia yra išpažinties paslaptis. Toliau, jįsai yra labai aukštos doros kunigas. Galiausiai, jį turėtų teisti bažnyčios tėvai, o ne svietiški teismai. (Įeina teismo klerkas).

KLERKAS:—Jūsų didenybė! Prisiėkdintieji padarė nuosprendį ir pasiruošę užimti vietas!

TEIS.:—Visi prie tvarkos. (Įeina motina. Pauras ją pasitinka ir pasodina. Klerkai ir raštininkai užima vietas. Pasirodo keli policininkai. Įeina Kun. Monturas. Įeina Prisiėkdintieji ir sėdasi į savo suolą. Teismo klerkas muša į stalą ir atsistojęs praneša):

KLERKAS:—Visi prie tvarkos! Jo didenybė teisėjas atidaro teismo eigą! (Sėdasi).

TEISEJAS:—(dedasi savo kepurę ir kalba):—Sprendėjai, ar padarėte išvadą?

PRISIĖKDINTŲJŲ PIRMININKAS:—Išvada padaryta, jūsų didenybė!

TEIS.:—Kokis sprendimas?

PRIS. PIRM.:—K a l t a s pirmo laipsnio žmogžudystė! (Salėj užimas, netvarka. Teisėjas muša į stalą ir šaukia prie tvarkos).

MOTINA:—(kelia abidvi rankas aukštyn ir gestiliuodama šaukia):—Jūs žmogžudžiai! Jūs žudote nekaltą žmogų! Jūs pasmerkėt mano sunų!... (Susmunka ant grindų. Pauras ją kelia ir ramina).

TEIS.:—Kunigas Monturas, girdėjai prisiėkdintųjų sprendimą, kad esi kaltas pirmojo laipsnio žmogžudystėje. Noriu pažymėti, kad teismo eigoje kiek galėdamas laikiausi bešališkumo, ko reikalauja teismo garbė ir teisingumas. Prisiėkdintųjų suolas labai šaltai ir bešališkai svarstė pirm negu paskelbė tavo kaltumą. Visi tyrimai, liudininkų nuomonės ir, pagallios tavo paties kalba ir neatsakymai į svarbiausius klausimus vedė į neabejojama tavo kaltumą. Tad visa to akyvaizdoje, kaip tokiam nusikaltėliui, skelbiu mirties bausmę! Jei turi dar ką pasakyti, tai duodu progą dabar tai sakyti.

KUN.:—Aš tiek tegaliu pasakyti, kad jūs nuteisėt mirtį nekaltą žmogų. Mano kaltumą patsai Dievas mato. Jei jūs nebutumėt kietaširdžiai, jei jūs išrautumėte iš savo širdies neapykantos votį, jei jūs pažintumėt tikrąjį Dievą, tai jūs aiškiai matytumėt mano nekaltumą!...

MOTINA:—(Padedant Paurai, artinas prie kunigo):—Mano sunau!... Mano sunau!... (prisiartinusi klaupiasi ir apkabina kunigų kelius, verkią).

KUNIGAS:—Neverk, motinėle! (kelia motiną):—Mirtis mane negązdina, nes Aukščiausias mato, kad jie nežino, ką daro. Žemiškas teismas nieko nereiškia prieš Dangiskąjį teismą... Melskis, motinėle, kad būčiau teisus prieš Dievą... (Uždanga)

Pilėnas

Seniau pagarsėjęs Kazys Pilėnas mums pastaruoju laiku buvo nežinomas, dabar vėl iškilo sudarydamas naują sensaciją.

Seniau labai plačiai žinomas Kazys Pilėnas, kuris pasaulinio karo laiku buvo Anglijos karinės žvalgybos tarnyboje British Intelligence Service in the United States, taipgi specialio skyriaus New Scotland Yard, Londone, kur jis buvo žinomas kaip Nr. 45. Greta to, kaip laikraštį "The Reporter" of Putnam County praneša p. E. Brooks, kad buvęs p. K. Pilėnas svarbią rolę lošė prie U. S. Shipping Board (investigating Dept.), vėliau buvo ieškomas per Mixed Claim Commission 12 m. atgal, kurį Anglijos Konsulas vėliau susitkęs pažino ir p. K. Pilėnas (žinomas pagal jo naują vardą: C. P. Palmer) buvo pašauktas į Washingtoną, kuris jis atidengė didelę paslaptį, kuri sudaro begalo svarbią sensaciją sąryšį su vokiečių šnipų veikimu Amerikoje laike karo.

Pagal p. E. Brooks aprašymą, p. K. Pilėnas iškėlė viešumon Vokietijos šnipiadaoj, sobotožo ir epianožo tarnyboje buvusius Vozniak, Larkin ir Preuss, kurie buvę dalyvavę srodgindime amunicijos fabriku ir sandeliu. Žodžiu, Pilėnas bus liudininkas iškeltėje Vokietijai byloje už padarytus nuostolius Amerikos firmoms karo metu, kurių suma siekia 40 mil. dolerių.

SENSACIJOS ISTORIJA

E. Brooks tarpe kita ko rašo: "Dviem dienom pirm negu Canadian Car and Foundry fabrikas sudegė Kingsland, N. J., p. Pilėnas (Palmer) įteikė raportą savo viršininkui, pareiškdamas kad Teodoras Vozniak pozuoja kaip rusas darbininkas Kingsland fabrike po įsakymu Vokietijos valdžios apmokamas agentas. Butent Pilėnas buvo įgyjęs Vozniako pastikėjimą, žinojo viską apie įvykusį gaisrą Kingsland fabrike. Dabar Pilėno patiekti dokumentai (faktai) randasi Washingtono oficialiuose rankose. Anot p. E. Brooks, p. Pilėnas bus šaukiamas į Washingtoną, kuomet prasidės derybos ir tyrinėjimas parodymų apie Vokiečių agentų padarytus karo laiku nuostolius Amerikos firmoms.

Kadaangi 40 milijonų dolerių sumos byla, tad aišku, kad bus iš Vokietijos ir Amerikos vyriausybų daug visokių parodymų, kad toji byloje vaidins svarbią rolę lietuvis Kazys Pilėnas, tas pat Pilėnas, kuris atstatant Lietuvos valstybę, Lietuvoje tarnavo Piliečių Apsaugos departamente kaip direktorius ir bene tikiai tarnaudamas Lietuvos valdžiai, buvo kartu Anglijos žvalgybos tarnybos reikalais Lietuvoje. Jis karo metu ir pokariniais metais buvo plačiai žinomas Amerikoje ir Europoje kaip diplomatinis kurjeras ir daug savo laiku yra iškėles įdomių dalykų, kuriuos jis patyrė per savo ilgą tarnybą žvalgyboje ir pažinti turėdamas ir artimus santykius su tulu šalių diplomatais.

Pilėno sensacijos revaliacijos amerikonių spaudoje, nekar-tai domino Amerikos visuomenę, tačiau pastaruoju laiku, buvo mažai girdėti apie p. Pilėno veikimą. Neseniai p. Pilėnas lankėsi mūsų mieste, tadgi teko man su juom susitikti ir pasikalbėti apie jo išpučius ir patyrimus Lietuvoje, kuomet jis buvo Lietuvos Piliečių Apsaugos departamento direktorium. Taipgi, p. Pilėno man suteiktas interviu (pasikalbėjimas), davė progą patirti gana įdomią revaliaciją apie gyvenimą ir veikimą Londone dabartinio Lenkijos Prezidento prof. Moscickio. Sekančiam "Amerikos Lietuvis" nuery patieksiu p. Pilėno atpa-sakojimą apie Lenkijos Prezidento gyvenimą ir politinį veikimą su emigrantais Londone.

Kazys Pilėnas, bene vienintelis lietuvis Amerikoje labai pasižymėjęs savo veikimu tyrinėjimuose, kaip valdžios ir privatinųjų įstaigų Secret Service gentas. Šioje profesijoje jis stovi gana aukštai. Anot p. E. Brooks pareiškimo "The Reporter" laikraštį, p. Pilėnas veidamas po direkcią Britų garsaus Scotland Yard and British Intelligence departamentu, yra suvaidinęs labai svarbias roles laike pasaulinio karo ir pokariniai metais. K. Pilėnas ir dabar matyt ramiai veikia savo profesijoje Amerikos valdžiai ir privatinėms didelėms firmoms tarnaudamas.

Klausiau jo, kodėl jis Lietu-

SVEIKATOS SKYRIUS

Ši skyrių tvarko ir prižiūri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo Dr. A. Petrika — Brooklyn, N. Y.

PERSIDIRBIMAS

(Tęsinys)

Persidirbimas tai tam tikra akumuliacija, susikaupimas daugelio nuovargių, kurie ar tai buvo nepastebėti, ar kurių nebuvo paisyta. Kada jau normalis poilsis negali kompensuoti nuovargių ir gražinti darbingumą, kada jau žmogus yra suardęs normalį gyvenimo rimtį — tada jau yra parėjęs deramas fiziologines ribas, jis yra persidirbęs. Persidirbimas gali būti fizinis ar protinis. Pastarasis yra pavojingesnis, negu pirmasis, nes jį sunkiau pašalinti. Persidirbimo simptomai nėra vienodi, kuriuos būtų galima matyti pas kiekvieną individą. Vienas pajus persidirbimą raumenų srity, kitas smagenų srity. Priklauso nuo darbo rūšies ir ligonio temperamento. Vienas pajus netvarką virškinimo organuose, kitas galvos skaudėjimą; vienas neteks apetito, kitas pajus nervų suirimą ar nemiegą, moralinę depresiją, etc. Negerovė apšreiškia vienu ar kitu organinių funkcijų suirimu, nežiurint kokį konstitucinį tipą ligonis atstočauja, kokio jisai temperamento. Tik tai gydytojai gali surasti persidirbimo žymes, ištyręs kiekvieną individą atskirai nes ši liga gali apšreiškiti visais patologijoje žinomais simptomais. Kartais prieina net neurastenijos, protinių funkcijų pakrikimo.

Darbas, atitinkas dirbančiojo temperamentą, nenuvargins jį taip greitai. Pav., tas, pas kurį vyrauja raumenų sistema, galės apsieiti, kad ir keletą naktų nedamiegojęs, kada nervingojo tipo atstovas greitai pavargęs nuo bile perdidelio fizinio įtempimo.

Kiekviena valstybė turėtų įsteigti savo ribose tokį mokslinį autoritetą, kuris paskirstytų savo žmones tokiem darbams, kuriems jie geriausiai tinka. Žinoma, dar reikia kainuoti amžiaus ir lyties skirtumus.

Žinant darbo prigimtį ir dirbančiojo temperamentą, nesunku būtų nustatyti ir poilsio rušį. Fiziniai nusidirbusį žmogų, negi atgailvinsi dvasiniu poilsiu, kaip kad protinių pajėgų pertempimo nepataisys fizinis darbu. Proto darbininkams reikalinga kokią nors dvasinę distrakciją, kuri atnaujintų jiems protinę jėgą. Atostogas gaunantieji darbininkai turėtų taip sutvarkyti savo atostogų laiką, kad tasai poilsis atitiktų jų darbui: fiziniam ar protiniam.

voje neapsigyvena. Jis man atsakė, kad Lietuvoje buvo sunku gyventi tais laikais kada jis į Lietuvą nuvyko, jo žmona, ponja Pilėnienė nesutiko ir delto Lietuvą aplaido. Sugrįžo į Angliją, vėliau Amerikon, bet p. Pilėno išpučiai iš Lietuvos labai įdomūs, ypatingai jo pasakojimas apie lenkų staigų ir netikėtą atpludimą ir užėmimą Vilniaus.

V. M. Klausutis

GALVOS PAVIDALAI

Mūsų galvos pavidalai labai artimai susiję su mūsų temperamentu. Pamatinių galvos pavidalų, žiurint iš priekio, yra trys, keturkampis, trikampi ir apskritus. Vienok šių trijų pavidalų modifikacijų priskaitoma iki dvylikai. Pav., keturkampis (square) gali būti pailgas (rectangular), arba paties keturkampio linijos gali būti vienos trumpesnės, kitos ilgos (rectangular), arba gali būti įvairaus pailgumo (oval, ovoid, etc.). Sulyg galvos pavidalo ir jo temperamento sprendžiama žmogaus budas, jo mokslingumas, darbīgumas, aspiracijos, etc.

Pailgo keturkampio pavidalas (rectangular) skaitoma geriausių galvos pavidalu. Anot prancūzų daktaro P. Desfosses, tokia galva yra pavyzdys humaniškuo, mokslingumo, atsidavimo visuomenei ir lygsvaros protavimo procesuose. Tokie žmonės, jeigu tiktai gyvenimas jiems leido deramai iškilti, yra dažniausiai dideliais vadais pasirinktoji srity; moksle, pramonėje, armijoje, etc. Geriausias pavyzdys to esąs bakteriologas Pasteuris.

Trikampis pavyzdys esąs daugiausia tai intelektualio tipo (jeigu tiktai jo intelektas yra išrutulotas), kurio smagenų kiekis nusveria visas kitas galvos anatomines dalis. Betgi tokios galvos savininkai nepasizymi tokiu geru protiniu balansu, kaip, kad pirmosios. Pavyzdžiu nurodoma Juliją Cezari, kaip turėjusį tokią galvą.

Trečia rušis, tai apskrita galva, su įvairiom modifikacijom. Pailgai apskriti galva, kur viršutinė jos dalis yra platesnė (ovoid), autorius sako, yra ženklas protinio pajėgumo ir kartu žiauraus, negailestingo būdo. Be kitų pavyzdžių, žymiausi esą du, butent: Anglijos karalienė Elzbieta ir Nikolajus Leninas. Elzbieta buvusi pilno fizinio išaugimo ir gana stipraus proto, bet tuo patimi kartu ir labai negailestinga, žiauri. Ji išlaikiusi Mary Stuart 19 metų kalėjime nužudė ją. Politinius savo priešus negailestingai kankinusi. Leninas irgi pirmasis proletarinės revoliucijos metais nesigailėjęs savo politinių priešų (Sovietų Sąjungoj), nerodęs jiems jokio susimylėjimo. Čia irgi intelektualė jėga surišama su žiaurumo instinktu.

Tai tokie pamatiniai išvadžiojimai šių dienų mokslininkų apie temperamento įtaką žmogaus gyvenimui. Jeigus jis (temperamentas) ir nėra jau dominuojančia jėga šioj srity, tai vis tiek jisai turi neapsakomai didesnės įtakos. Mūsų fiziologija labai dažnai yra mūsų sielos veidrožiu.

ZINIOS IS LIETUVOS

Lietuvos Cukraus Fabriko Veikimas

Rugsėjo 20 d. Kaune įvyko visuotinis "Lietuvos Cukraus" bendrovės akcininkų (šėrininkų) susirinkimas. Tame susirinkime bendrovės valdybos pirmininkas J. Norkaitis padarė pranešimą apie cukraus fabriko veikimą.

Cukraus fabrikas šiais metais turėjo didelę darbimetę. Buvo numatyta runkelių, iš kurių dirbamas cukrus, gauti tik apie 90.000 tonų. Runkelių kiekio padidėjimas priverė fabriką dirbti ilgesnį laiką. Per tą laiką cukraus pagaminta 161.915 maišų, ir jis beveik jau visas išparduotas. Atmatas, kurios gaunamos runkelius į cukrų perdirbant (melasa, išspaudos, kalkių purvas) išpirko ukinkinkai gyvuliams šerti arba žemei tręšti, o likučius pavyko eksportuoti į Vokietiją ir Angliją.

Šių metų darbimetė davė fabrikui 669.700 litus gryno pelno. Nekilnojamas turtas fabriko įvertinamas 2.650.000 litais, o mašinos ir kilnojamas turtas — 4.560.000 litais.

Šiais metais runkelių į cukrų perdirbti numatoma 81.000 tonų ir cukraus gauti 107.600 maišų. Paprastai fabrike dirba apie 650 darbininkų ir prie runkelių iš vagonų išrovimo apie 300 darbininkų. Visi darbininkai yra vietiniai.

Tuo tarpu veikia tik vienas cukraus fabrikas ties Marijampole. Jis visai Lietuvai reikiama cukraus kiekio nepagamina ir reikia bent po 10.000 maišų kasmet įsivežti iš kitur. Yra sumanymas statyti antrą cukraus fabriką, bet kol kas nevykdomas dėl lėšų stokos. — Tsb.

Sportas Lietuvoje

Sportu Lietuvoje susidomėta jau pirmaisiais nepriklausomybės metais. Pirmas Lietuvos sporto pionierius buvo "Lietuvos Fizinio Lavinimosi Sąjunga (L. F. L. S.)", kurios steigėjų ir uolių dalyvių tarpe buvo ir a. a. Steponas Darius. Tačiau visas sportuojantis Lietuvos jaunimas į vieną organizaciją negalėjo sutipti. Netrukus viena po kitos pradėjo steigtis ir kitos sporto organizacijos. Taip, atsirado šaulių sporto klubas "Kovas", kurie šiemet minėjo savo gyvavimo dešimties metų sukaktuves. Vėliau — "Lietuvos Gimnastikos ir Sporto Federacija (L. G. S. F.)", kuri pradžioje daugiausia dėmesio teikė lengvajai atletikai; "Tauras", Kauno Sporto Klubas (K. S. K.), "Sparta", žydų "Makabi" ir vėliau "Bar — Kochba" ir t. t.

Provincijoje centruose įsistėgė daugumos aukščiausių miestų sporto organizacijų skyriai, nors nemažai ten įsikūrė ir savistovių klubų. Pirmą vietą čia užima Klaipėda, kur jau nuo seniau gyvuoja kelios stiprios sporto organizacijos. Vieną iš pirmųjų vietų jų tarpe užima lietuviška Klaipėdos Sporto Sąjunga. Kybartuose jau keletą metų gyvuoja šaulių klubas "Sveikata" ir t. t. Sovietovių sporto organizacijų šiandien yra nemažai kiekviename didesniame Lietuvos mieste. Kaimuose sportas, deja, dar nėra iki šiol tinkamai išpopuliarintas.

Pradžioje Lietuvos sporto organizacijos ypatingo dėmesio kreipė į futbolo sportą, kuris Europoje kaip tik yra didėjęs madoje. Dabar futbolas Lietuvoje yra, galima sakyti, populiariausia sporto šaka. Be be futbolo, jau pradeda pamažu prigyti ir kitos kamuolio sporto šakos: beisbolas, basketbolas; Klaipėdoje pradeda prigyti ir vandenysdis. Futbole Lietuva jau turėjo 36 tarpvalstybines futbolo rungtynes: 16 su Latvija, 15 — su Estija. Siemet su savo kaimynais — latviais ir estais — Lietuvos komanda sužaidė lygiomis.

Gana gražių rezultatų Lietuvos sportininkai yra pasiekę ir lengvojoje atletikoje, nors savo kaimynų — estų ir latvių dar nepasivijo. Mat, Estijoj ir Latvijoje sportas buvo ugdomas jau ir prieš karą. Tačiau iki šiol padarytoji pažanga duoda vilčių, kad netolimoje ateityje lietuviai savo kaimynų pasivys ir galės konkuruoti su geriausia pasaulio lengvatleiviais. Ypač daug laukiama iš jaunųjų sportininkų (juniorų), kurie lengvosios atletikos sporto kai kuriose šakose jau sugebėjo pralenkti net senius (seniorus).

Įsikurus Lietuvos Jacht — Klubiui, labiau susidomėta ir vandens sportu. Be to, vis labiau prigyja Lawn — Tennis, Ping-Pong (stalo tenisas) ir kitos sporto šakos. Paskutiniaisiais metais įvairiose Lietuvos vietose įsteigta daugybė sporto aikščių — aikštelių futbolui, tenisiui ir kitoms sporto šakoms.

Lietuvos sporto ugdymu ypač susidomėta paskutiniaisiais metais, kada buvo įsteigti Kuno Kulturos Rumai ("Sporta"), kurie rūpinosi Lietuvos jaunimo fizinio auklėjimu. Sporto reikalas Lietuvoje dabar jau tiek pasistumėję pirmyn, kad jis virsta privalomu dalyku Lietuvos mokyklose. — Tsb.

Nederliaus Skolos Jau Sutvarkytos

1928 metais buvo tokia lietinga vasara, kad šiaurės Lietuvoje daugumas javų supuvo laukuose; peršlapus dirvoms, žiemkenčiai kitiems metams liko neįsėti. Turtingam šiaurės Lietuvos kraštui šie gręstai net bado pavojus. Be visuomenės aukų, vyriausybė tada išdavė šiaurės Lietuvos ukinkinkams apie 30 milijonų litų paskolų; pusė tų paskolų buvo duota pinigais ir pusė javais.

Šių paskolų gražinimas buvo išdešytas ilgokam laikui. Tačiau netrukus kraštą palietė ekonominiai sunkumai, žemės ukinkinkai atpigo ir ukinkinkai pasijuto negalį paprast tvarkyti paskolų gražinti. Vyriausybė pereinantis metais dovanojosi palukanas, kurių buvo susidarę jau 1.800.000 litų; pačia paskola pavertė procentine, išdešydama dalimis ligi 1934 metų. Ir šių palengvintųjų neužteko. Galutinai nederliaus skolų sutvarkymui, vyriausybė dabar išleido įstatymą, kuriuo suteikiama naujų lengvatų. Pagal tą įstatymą, skolos ketvirtadaliį pinigais reikia gražinti ligi šių metų galo, o kitas tris dalis gradais ligi 1936 metų kovo mėn. 15 denos. Javai bus vertinami žymiai aukštesnėmis kainomis, negu dabar yra. Už rugių centnerį dabar mokama 8 — 9 lt., o už skolą ims rugius skaitydama centnerį po 15 litų. Kviečiai dabar 11 — 12 litų, o paskaitys po 19 litų.

Taigi, nederliaus skolų gražinimo klausimas yra jau galutinai išspręstas. — Tsb.

Vokiškų ir Lietuviškų pinigų "Fabrikas"

Prieš kurį laiką žemaičių krašte buvo pastebėta netikrų sidabrinų pinigų. Policija pradėjo sekti, kas juos paleidžia į rinką ir šiomis dienomis suėmė jų platintoją Vitkų.

Užtikus pėdsakas, buvo jau nesunku surasti ir pačius kaltininkus. Pėdsakai vedė į Pažvėrio kaimą (Šilalės v., Tauragės apskr.) gyventojo Česnos kamara. Padarius krata, policija "fabriką" rado.

Pats fabrikas nelabai moderniškas. Tai kaladėje įtaisytas presas, kuriuo išpaudžiama tam tikroje masėje gera monetą. Išėjusi monetą, susidariusi tūštuma pripildoma cino ir darbas baigtas.

Česna dirbinėjo 2 litų, 5 litų ir vokiškas 5 markių monetas. Jo darbo pinigai mažai kuo skiriasi nuo tikrųjų. "Fabrikantai" atsikūrė kalėjime. — Tsb.

Pašto Ženklių Afera Aiškėja

Didžiają pašto ženklų suklastojimo ir išiekvovimo aferą aiškina specialiai paskirtas teismo tardytojas. Venas iš įtariamųjų, buvęs paštų valdybos direktorius inžin. Ad. Sruoga suimtas ir padėtas Kauno sūnkiųjų darbų kalėjimam. Jį areštavus, pradėjo žmonės kalbėti, kad jis, jau ateistas nuo direktoriaus pareigų, darė žygių gauti užsienio pasą ir išdumti kur nors toliau. Pasa tačiau negavo, nes atitinkamos valdžios įstaigos suprato, kuriuo tikslu jis į užsienius skubina. Girdėti, kad jis, negavęs pasą, buvo sumanęs užsienin išvažiuoti slapta. Ši prielastis jo areštą dar paskubino.

Paaikėjo, kad įvykdyti aferą Ad. Sruoga vienas, be pagalbininkų, negalėjo. Buvo pradėta tirti, kas būtų galėjęs jam padėti. Pėdsakus policija susekė

netrukus. Jie vedė į Klaipėdos paštą. Įtariamasis krito ant J. Auguno, kuris buvo to pašto viršininkas, vėliau dirbo Kauno pašte ir galų gale iš tarnybos buvo visiškai ateistas. Policija ir jį areštavo ir padėjo kalėjimam, nes manoma, kad jis su Sruoga dirbo iš vieno. Sujaukius šiuos du įtariamuosius, įvyko tragedija — trečias įtariamasis, Klaipėdos pašto telefono ir telegrafo skyriaus viršininkas J. Varanka nusišovė. Tai dar neviskas.

Pasirodė, inž. Ad. Sruoga, jausdamas artėjančią audrą, visą dėžį pašto ženklų nugalbėno pas savo švogeri Jablonski. Tų ženklų tarpe esama daugybė kolekcijų, sudarytų iš seniausių ir net pačių pirmųjų Lietuvos pašto ženklų, vertinamų dabar po kelis tukstančius litų. Policija pas švogeri juos visus atrado. Tai esanti bene didžiausia pašto ženklų kolekcija pasauly.

Paskutiniu laiku buvo ištardyti keli aukštesni ir žemesni pašto valdininkai. Be jų, buvo apklaustas dar litografijos savininkas Margolinas, pas kurį būdavo daug pašto ženklų spausdinama. Manoma, kad pas jį galėjo būti spausdinami ir suklastuotieji.

Apskaičiuota, kad darant pašto ženklais minėtas operacijas yra padaryta valstybei apie 2.800.000 litų nuostolių. Suimtiesiems tarpmoji priemonė paskirta be pakeitimo. Vadinas, jie kalėjime pasiliks ligi teismo ir nebūs paleisti nė už joki užstatą.

Lietuvos visuomenė šia afera, kuri savo dydžiu yra pirmutinė Lietuvoje, labai jaudinasi. Tsb.

Jau Ruošiamasi Statyti Dariui ir Girėnui Paminklą

Komitetas Dariaus ir Girėno paminklui statyti darbą yvaro visų smarkumu. Aukų ligi šiol šiame tikslui jau surinkta apie 80.900 litų. Jų dar mažai, nes norima paminklą pastatyti ypatingai gražų ir didelį. Aukos dar teberenkamos. Paminklo projektą dirba dail. Grybas. Jo statyba bus pradėta kitais metais ir baigta tuo laiku, kad jį atidengti galima būtų lygiai tą pačią dieną, kada didvyriai žuvo. — Tsb.

"Lituanicos" Liekanos į Muziejų

"Lituanicos" paroda, kurioje buvo išstatyta patys lėktuvo likučiai, tragiškai žuvusių lakunų drabužiai ir rasti prie jų daiktai, prieš kurį laiką uždaryta. Paroda aplankė kelios dešimtys tukstančių žmonių, atvykusių net iš tolimiausių provincijos užkampių ir užsienio.

Šiomis dienomis garbingosios "Lituanicos" dalys ir visi kiti daiktai bus nugabenti į Lietuvos aviacijos dirbtuves, kur viską sutvarkys ir parengs, kad būtų padėti į muziejų amžiams. Iš aviacijos dirbtuvių šios brangios liekanos bus perkeltos į Vytauto Didžiojo muziejų, kur vieta joms baigiama ruošti. — Tsb.

Užtepė Lenkiškus Parašus Bažnyčioje

Kai kuriose Lietuvos katalikų bažnyčiose, net grynai vienu lietuvių gyvenamose parapijose, iki šiol yra nuo prieškarinių laikų užsilikusių lenkiškų parašų. Ypatingai daug yra bažnyčioje, kuriose vadinamos "stacijose" (Kristaus kančių paveikslai) yra su lenkiškais parašais. Aišku, kad tokie lenkiški parašai lietuviams parapijonais bado akis. Veiklesni klebonai jau senai pasistengė lenkiškus parašus iš bažnyčių pašalinti. Bet yra dar vietų, kur lenkiški parašai užsiliko iki šių laikų.

Tokiais atvejais patiems parapijonams tenka imtis iniciatyvos. Taip, paskutiniomis spašmėn dienomis nežinomai asmenis kaž-koku būdu įlindo užraknyton Bagaslaviškio bažnyčion, Ukmergės apskr. ir užtepė buvusius "stacijose" lenkiškus parašus. Parašai užtepti aliejiniiais dažais, ir reikia pasakyti, kad darbas atliktas labai švariai.

Klebonas ir parapijonys lauko galvas kas tai galėjo padaryti. Bažnyčia buvo uždaryta ir pakartai visuomet buna pas kleboną, užtat manoma, kad tai buta vikrių vyrų.

Bagaslaviškio bažnyčia 1930 metais buvo gražiai restauruota lietuviškame stiluje, bet "sta-

TAMPICO Miesto VAIZDAS IS LEKTUVO PO AUDROS IR POTVINO

Vienos dalies Tampico miesto vaizdas nutrauktas iš lėktuvo, rodo kaip miesto gatvės buvo užtvintintos po audrų ir vėsulos, kurie padarė nuostolų už milijonus dolerių; daug žmonių žuvo; didžiama trobesių sugadinti.

JAUNYSTĖS ATMINTINOS DIENOS (IS SENO VARGONININKO ATSIMINIMŲ)

PIRMA KARTA PRIE KNYGOS

Reikia prisiminti, kad mano tėvelis, tais laikais nebuvo lankęs jokios mokyklos, bet gražiai skaitė ir rašė. Todėl jis ir galėjo būti geru mano pirmos klasės mokytoju. Gavęs knygą, maniau taip lengvai su ja apsidirbti, kaip ir su lementorium. Bet ne taip išėjo kaip maniau; knygu buvo gražių apysakų ir sunkesnė skaityti, ką ne kartą grėsė pavojus gauti "beržinės košės". Bet praslinkus kokiama laikui, aš kovą laimėjau. Ir už kelių savaidžių laiko, knyga gerai skaičiavo. Po to, tėtė man padarė kalendorių, kas mane dar daugiau paskatino prie skaitymo, nes kalendoriuje radau daug juokų ir gražių dainelių, tarpe kurių buvo ir — Mažas piemenėlis, kas man labiausiai patiko, ir tuoj išmokau atmintinai. Pagaliau ir motina dėjo savo paaiškinimą, sakydama, kad tai piemenėlio didis vargas, ir jei gerai nesimokysi, tai ir tave išleisime ganyti ir busi tuoj mi piemenėliu. Aš bijodamas, kad nelikčiau piemenėliu, dar labiau mokinausi. Kokiama laikui praslinkus tėtė kalbėjo, kad jau laikas bus ir rašyti mokytijs.

Aš nuddžiugau ir labai mylėjau mokytijs rašto. Nepamenu kur aš buvau gavęs kapeiką, tuoj prašiau motinos nupirkti popieros lapą (arkuza).

Sulaukus sekmadienio, mama rengėsi eiti į bažnyčią, aš įdaviau savo visą turtą mamai, kad tik parneštų man popieros, o tėtė mane pamokys rašyti. Mama man prižadėjo tikrai parnešti popieros. O kad aš labai laukiau mamos pareinant, tai man ta diena pasidarė ilgesnė negu kiti sekmadieniai. Bet mano laimei, mama parnešė popieros, o pamatęs popiera, nė nežinojau ką daryti.

ANTRA KLASA PO TUO PAČIU STOGU

Kadangi man gerai sekėsi mokytijs, tai tankiai tėtė iš kur nors gaudavo vis naujų knygų. Kiek pamenu, buvo tai Genovaitė, Kantrj Elena, Amžinas Zydas ir kitos joms panašios; tas viskas buvo man naujiena. Bet gautas knygas aš greitai išskaitydavau, ir atmintinai papasakodavau tas gražias istorijas, kurios tais laikais vien tik ir buvo žinomos mūsų kampely.

Vieną gražią dieną, prieš Kalėdas, aš jau rašinėjau apysakas iš knygų. Staiga pasigirdo prie kiemo vartų rogių šėnių cipimas ant labai susalusio sniego, ir kas tai įvažiavo į kiemą. Aš šokau prie langų iš kiemo pusės pamatyt. Kvapu praputęs apšalusių langų, pamachiav kieme savo dėdę, mamos broli, kuris gyveno pačioj Paprusėj. Tai, pamatęs, labai pradžiugau, nes dėdė mane labai mylėjo, ir tankiai varinį trikapeikį iš kailinių kelnų kišenius iškrapštydavo. Atėjus dėdei į gryčią, aš kaip visuomet tėvų buvau mokinamas, tuoj atsistojau, prieš prie dėdės pasveikinau, pabučiudamas jo sušalusią ranką. Dėdė mane pagyrė, kad užaugau didesnis. O aš vėl stojau prie savo darbo. Koliai dėdė apšilo, ir su tėvukais šnekučiavos, aš ramiai sau rašiau Kantrios Elenos apysaką. Bet dėdė neįskentęs, priešjo pažiūrėti, ir laipai nušėbe, mane radęs jau gerai prakomusį rašto, už ką gavau pagyrimą, ir aš, jaučiausias esąs tikru rašėju. Nors tikrenybei nežinojau kur kokias raides reikia statyti. O kada vardą rašant pradėjau su mažąja raide, tas nė tėtė, nė dėdė ir galva neperejo, jie džiugėsi bilė tik aš gerai rašau. Gi dėdė, kaipu buvęs

aš ne kartą esu matęs. Tai buvo reikalinga linija popieros išlinavojimui. Tėtė nors ir mokėjo rašyti, bet kaip mokyti, tai ir patsai nežinojo. Bet savo autoritetą palaikė ramiai, parašė man visą abėcėlę — nuo a iki z. Parodė kaip reikia pašeilis lalkyti, ir kaip rašyti. Taip rodes, nėužo malkų kapoti.

Aš pradėjau rašyti. Nesiseka. Bet išmigliau darban, nepaisiau nė savo mažosios sesutės, kuri nekarta pribėgusi manę erzino, ir norėjo, kad aš su ja nors valandėlę pažaisčia. Vakarais tėtė, o aš dar vis sėdėjau prie rašto, tik mamai subarus, turėjau padėti pašeili.

Po vakarienei, tėtė uždegė didžiąją lempą, pradėjo savo vakarinį darbą. Aš ir neatsilikau, tvėriausiai savo rašto. Taip dienomis bėgant, man vis geriau sekėsi. Tėtė tankiai vis ką tokio naujo parodė, ir aš visai gerai pradėjau valdyti savo ranką. Tėtė matydamas, kad aš labai myliu rašybą, nupirkio tinkamų man popierų, pašeilių ir rašalo, ir gražią, raudonu kotelii plunksną. Ir taip bėgo laikas mano pirmos klasės, ir aš nežilgo jaučiausi jau geru raštininku. Paskui, palengva, pradėjau apsidžiaugti savo mokslu, o vasaros metu net ir tėvai mane nevertė prie mokslo. Tą syk aš daugiausiai laiko praleisdavau po mišką bebėgiodamas, grybus berinkdamas, ir kai kada ką nors tėvams pagelbėdavau nes jau buvau devynių metų vaikas. Atėjus rudeniui, vėl turėdavau stoti prie knygos ir rašto.

Kadangi man gerai sekėsi mokytijs, tai tankiai tėtė iš kur nors gaudavo vis naujų knygų. Kiek pamenu, buvo tai Genovaitė, Kantrj Elena, Amžinas Zydas ir kitos joms panašios; tas viskas buvo man naujiena. Bet gautas knygas aš greitai išskaitydavau, ir atmintinai papasakodavau tas gražias istorijas, kurios tais laikais vien tik ir buvo žinomos mūsų kampely.

Vieną gražią dieną, prieš Kalėdas, aš jau rašinėjau apysakas iš knygų. Staiga pasigirdo prie kiemo vartų rogių šėnių cipimas ant labai susalusio sniego, ir kas tai įvažiavo į kiemą. Aš šokau prie langų iš kiemo pusės pamatyt. Kvapu praputęs apšalusių langų, pamachiav kieme savo dėdę, mamos broli, kuris gyveno pačioj Paprusėj. Tai, pamatęs, labai pradžiugau, nes dėdė mane labai mylėjo, ir tankiai varinį trikapeikį iš kailinių kelnų kišenius iškrapštydavo. Atėjus dėdei į gryčią, aš kaip visuomet tėvų buvau mokinamas, tuoj atsistojau, prieš prie dėdės pasveikinau, pabučiudamas jo sušalusią ranką. Dėdė mane pagyrė, kad užaugau didesnis. O aš vėl stojau prie savo darbo. Koliai dėdė apšilo, ir su tėvukais šnekučiavos, aš ramiai sau rašiau Kantrios Elenos apysaką. Bet dėdė neįskentęs, priešjo pažiūrėti, ir laipai nušėbe, mane radęs jau gerai prakomusį rašto, už ką gavau pagyrimą, ir aš, jaučiausias esąs tikru rašėju. Nors tikrenybei nežinojau kur kokias raides reikia statyti. O kada vardą rašant pradėjau su mažąja raide, tas nė tėtė, nė dėdė ir galva neperejo, jie džiugėsi bilė tik aš gerai rašau. Gi dėdė, kaipu buvęs

rusiškos kariuomenės atsarginis pasisiulė mane dar ir rusiškai pramokyt.

Oėdė buvo antras iš tų gerųjų mokytojų. Jis sėdo už talo ir parašė rusišką abėcėlę, tikta lietuviškoj kripty: A. B. C. ir tt. Tačiau aš labai pasiganėdinau savo nauju mokytoju, nors jis tą pačią dieną apeleido mano tėvo namus. Po dėdės išvažiuavimu, aš griebiausiu darbo, nors mažai ką suprasdamas. Neuzilgo apsipazinau su rusų raidėmis, pradėjau savo vardą pavardę pasirašyti, ir netrukus jaučiaus tikrai užganėdintas nauju mokslu. Sulaukęs vasarėlės, linksmas, džiaugiausiu gamtos grožybėmis, ir įvairių paukščių čiulbėjimu, kurių neapsakoma daugybė artimuose miškuose radosi. Po gražų mišką, kur radosi puikiusi aviėčių, bei žemuogių krumai kasdieną vaikščiojau. Ir taip linksmai bėgo vasarėlė, kad visai pamiršau apie savo "aukštą mokslą..."

NAUJI ISPUDZIAI

Praslinkus kokiama laikui, tėtė praneša naujiena, saką: Juozuk, po kitos savaitės turėsi eiti į miesto mokyklą; kalbėjau su mokytojom, liepė atvesti. Tas manęs nedžiugino, nes gerai supratau, kad jau reikia būti po svetimo mokytojo ranka. Bet ir nenusiminiau, nors miestelis radosi apie trejetą rusiškų viorstų toluo. Tėvelis parupino gerus batukus. Mama papirkus, kokio tai melynų tamsumo audeklą, pasiuvė rusiškus marškinjus (nuo peties per šoną užsegamus), nupirkio platų žibantį diržą, su paaukuota geltona sakčia, kokio dar n'ekad nebuvau turėjęs, pasiuvė juodo žibančio audeklo krepšį, su juosta per petį. O kai viską prirėngė, tai paskirtą dieną mane tėtė nuvedė į husimają mano mokyklą, kur buvau paskirtas, ir pirmą skryžių. Mokytojas lietuvis maloniai ir mane prašnekoję, ir tokiu budu prasidėjo mano naujos mokslo dienos. Ryte nuo devynių, ligi po pietų trijų. Mokykla susidėjo iš dviejų didelių kambarių, penkių skryžių ir dviejų mokytojų. Pirmame gamle kur man pirmiausiai teko sėdyne, radosi pirmas, antras ir trečias skrypius. Antrame gamle — ketvirtas ir penktas skrypius; apėbora mokyklose radosi apie porą šimtu mokinių.

(Daugiau bus)

Leonas Kondrotas
Mesos ir Kity Valgomųjų Daigtų Krautuvis
1529 So. 2nd Gatvės
PHILADELPHIA, PA.

Lietuviška Užeiga
Geras Alus ir Kvepianti Cigarai
O. Brooks
504 Washington Blvd.
BALTIMORE, MD.

Liberty Meat Market
Geriausios Rusies Valgomieji Daigtai
1231 North 12th Street
PHILADELPHIA, PA.

Adolfas F. Stankus
LIETUVIS GRABORIUS
1023 Mt. Vernon Street
Bell Tel. Poplar 7545
PHILADELPHIA, PA.

PALIAUBOS Lapk. 11 DIENA 1933

Per keturius metus juodas debesys apsisistojo virš pasaulio. Per keturius metus kraujas liejosi kovoje, apjuodinant širdis milijonų, kurie neteko savo mylimųjų. Ir galop sulaukėm taikos. Daug žuvo karo viesuloje. O tie, kurie sugryžo, laikė savo širdyse kartaus prityrimo pamoką, kuri tik gali padaryt gyvenimą kiek nors malonesnį. Pasaulio didesnė dalis, nuo to laiko gyveno taikoje — ir delto esame dėkingi. Bet vardan tų, kurie žuvo tame baisiame pasauliniame kare laike tų keturių metų, mūsų pareiga yra dėt pastangas, kad visi karai, kuria dar siaučia globo paviršy, taipgi užsibaigtų paliauboje, ir nušvistų nauja taikos šviesa per visą pasaulį. Atmindami tuos karžygius, kurie patys ar iš prievartos, atsidėjo savo gyvybę, idant žmonijai būtų užtikrinta taika — šioje dienoje, galim tik paprastuose žodžiuose pasakyt — mes niekuomet negalime pamiršt ir nepamiršim tų baisinybių, kurias mums teko patirt laike audringo pasaulinio karo, kur milijonai gyvybių, skaisčiausių tautos sunų buvo sumaišyta su žeme.

Ko Jie Nori?

Pastaruoju laiku "Naujienos", "Tėvynė" ir keli komunistų laikraščiai labai uoliai pradėjo ieškoti mano "nedorybių", butent, skelbia, kad aš: 1) esu "N-nu" šmeižikas, 2) kliudau lakuno James'o skridimo propagandai, 3) esu begėdis — pareikalavau iš kap. Dariaus net 40 dol. už vieną straipsnį, 4) visur veikiu, prisidengęs įvairių komitetų vardais ir slapyvardžiais, 5) labai noriu imtis vadovaujamo darbo antro skridimo propagandoje, 6) rašiau "Darbininke" apie socialistų "bučį". Tokie tvirtinimai labai stengiamasi išpopuliarinti. Be to, iš įvairių kolonijų gavau laišku, kuriuose klausama, ar buvęs Dariaus-Girėno skridimo rėmėju vyr. komitetas bei fondas ir dabartinis paminklo statymo komitetas remia ir organizuoja antrą skridimą į Lietuvą. Be to dar tuose laiškuose pranešama, kad "N-nu" redakcijos narys A. Vaivada lankosi kolonijose ir visur skelbia, kad aš paėmiau 40 dol. už vieną straipsnį ir tt. Kadangi tokie dalykai apie mane viešai skelbiami, noriu teisybės dėliai atsakyti ir paaiškinti.

1) Nei "N-nu", nei kito kurio laikraščio nešmeižiau ir nematau reikalo tai daryti. "N-nu" redaktorius net labai supykė "kažkodėl tik ant manęs ir pageidauja, kad aš atšaukčiau savo "šmeižtus". Aš (kaipo asmuo) niekad ir niekur to laikraščio nešmeižiau; jei bučiau tai padaręs, tai redaktorius būtų pašaukęs mane į teismą atsakyti. Mat, kaip Dariaus-Girėno paminklo statymo komiteto sekretorius buvau to k-to įgaitas drauge su k-to pirm-ku adv. R. Vasiliausku (Vasalle) pasirašyti po komiteto viešu pareiškimu, kurį šis komitetas savo posėdy rugs. 19 d. nutarė

paskelbti spaudoj. Tame pareiškime buvo atsakyta į kaltinimus ir užpuolimus ant k-to. To pareiškimo turinys buvo k-to posėdy perskaitytas ir nei vienas k-to narys (net ir fondo pirmkas konsulas A. Kalvaitis) nesi priešino tokiam k-to nutarimui. Tačiau to pareiškimo "N-nos" nedėjo: patį k-tą visai kaltino, o pasiaiškinti k-tui neduoda. Jei k-tas neteisybę skelbė, reikia įrodyti tą neteisybę ir tada bus galima reikalauti atšaukti. Aš nekaltas, kad k-tas taip nutarė ir rado būtina reikalą pasiaiškinti. Tik Rusijoj dabar viešpataujantis "teisingumas" neleidžia bet kam pasiaiškinti. Nemanau ir neturiu galios k-tą "už nosies vedžioti" ar k-to vardu "prisidengti", nes esu tik vienas iš k-to narių, kurių tarpe matom net žymių visuomenės veikėjų, Lietuvos konsulų ir kt.

Nei lak. James'o propagandai, nei socialistų veikimui, nei jokiai sąjungai ar organizacijai veikti nekliudau. Juokas ima, jei kas nors įsivaizduoja mane esant tokį gailestingą "priešą". Rodos, nemaža prisidėjau prie Dariaus-Girėno skridimo garsinimo, o dabar tų didvyrių paminklo statymo komiteto man pavesta k-to sekretoriaus pareigos, kurios nemaža laiko reikalauja aukoti. Dirbu be jokio atlyginimo. Ir visai nesu lak. James'o priešas. Linkiu jam ir visiems kitiems lietuvių lakunams savanoriams laimingai nukristi Lietuvon arba ir aplink pasaulį... Tiesa, abejoju, kad minėtas lakunas būtų tinkamiausias Dariaus-Girėno testamento vykdytojas. Turime daug lakunų. Bet kitas klausimas, ar kiekvienas iš jų sugebėtų skristi per Atlantiką ir ar kiekvienas iš jų vertas visuomenės paramos; tai pareina nuo patyrimo

suomenės pritarimas jam nė nereikalingas. Bet kas kita, kai tai visuomenei tena net padovanojami brangūs lėktuvai garbinam žygiui atlikti. Pakartojau, nesu priešingas lak. James'o kandidatūrai, tik nemanau, kad jis būtų vienintelis ir tinkamiausias kandidatas, nes Amerikoje yra keliolika liet. lakunų; kai kurie iš jų turi nuopelnų Lietuvai arba yra uoliai rėmę Dariaus ir Girėną. Ne mano dalykas jų likimą spręsti. Čia pareiškiu tik savo nuomonę kurią pareiškėti verčia daromi man priekaištai.

Be to, lak. James'as nesikreipė į buv. Dariaus-Girėno skr. rėm. vyr. komitetą, ir tuo būdu šis komitetas, dabar persiorganizavęs į D.-G. paminklo stat. k-tą, nieko bendro neturi su šio lakuno skridimo finansavimu. Šis komitetas apsiėmė įvykdyt didį darbą ir pareiškė: tinkamai pagerbti Dariaus ir Girėną, kuriuos visa tauta ir pasaulis jau pripažino didžios pagarbos vertais didvyriais. Atlantiko nugailėtojai. K-to sumanymą patatyt jiems paminklą Chicagoj remia plačioji visuomenė. Tik nežinia, kodel "N-nu" redaktorius neprisidėda prie to visuomenės remiamo darbo: net nepamini šio darbo, neįdėjo nė vieno straipsnelio apie k-to rengiamą rinkliavą visam mieste ir reikalavo atlygti net po pusantro dol. už colį, kai k-to atstovas lak. Kiela prašė dėt paminklo naujai rengiamos Aviacijos Dienos skelbimą! Po to greit nasiskubino pajaukti tą Aviac. D'eną. Ir vis delto to laikraščio red-rius nesigėdina net kasdien minėti Dariaus ir Girėno žvgi: tai daro ne šių didvyrių pagarbai, bet tikrai visuomenės simpatijas šiems žuvusiems lakunams panaudoja kitam savo sumanymui ir kenkia tuo būdu visuomenės pradėtam paminklo statymo darbiui. Rodos, galėtų pagaliau ir abu dalykus remti. O gal jis įtikins savo straipsnių skaitytojus, kad ir čia aš kaltas. Bet gal jis turi tokių argumentų įrodyt, kodel jis išvien su katalikais, tautininkais ir plačiąja liet. visuomene nenori remti paminklo reikalą? Nors paminklo fondas auga ir be jo laikraščio paramos, bet manau, kad visuomenė pageidautų ir socialistų paramos. Ir nors tas paminklas bus "negyvas", tačiau jis bus amžinas.

Nesuprantu "N." red-rius taktą. Mane (vis už tą k-to pareiškimą) iškoneveikė ir pripasakėjo nebutų dalykų apie mane, bet mano naaiškinimo nedėjo ir laikraštį dar kartą pagnaibė, polemizuodamas su mano (neskelbtu) laišku. Nesu girdėjęs, kad teisingas redaktorius taip elgtus. Puola žmogų ir plusta jį, bet pasiaiškinti neduoda. Gal tokiu "teisingumu" pasipiktino ir keli tūkstančiai buvusiu Am. liet. socialistų, kurie šiandien yra pasitraukę iš socialistų eilių? Savo straipsniuose aš nevertuju koliojimo žadžių. Jei kur kas blogo padariau ar neteisybę rašiau, bučiau dėkingas, jei kas neburnodamas įrodys mano neteisybę.

40 dol. už bet kokį straipsnį iš nieko nesu gavęs. Nesijaučiu tokiu didžiu rašytoju, kad kas nors man taip brangiai mokėtų. Teisybė: esu gavęs iš lakunų Dariaus ir Girėno apie 42 dol. propagandos reikalams: popieriui, pašto ženklams ir t.t. Tam reikalui išleidau apie 25 dol. Bet lakunai patys pasiulė man atlyginimą, tuo labiau, kad matė sukią mano (kaipo bedarbio) padėtį. Man teko daug (net ir vidunaktį) dirbti skridimo reikalams, bet negalėjau išlaidu

atlygti. Skr. findo susirašinėjimo reikalams išleista kelios dešimtys dol. O propagandos išlaidas atlygino patys lakunai iš savo pinigų. Čia jokio nepadorumo nėra. Bet 1932 m. už Aviac. Dienos skelbimą "N." red-rius iš fondon pareikalavo nors 3 dol. (tiek nusiderėjau). Toks Dariaus-Girėno skridimo "rėmimas" tikrai nesudaro garbės. Gal ir čia šmeižimas? gal ir čia aš buvau kuo nors kaltas?

Nei "Darbininke" nei kitam laikrašty apie kokį ten socialistų "bučį" ar apie antrą skridimą nerašiau ir nežinau, kas rašė. Esu priešingas slapyvardžiams, jų nevertuju, nes nebijau pasirašinėti po savo straipsniais. Ne taip, kaip mane šmeiž antieji "N-nu" ar "Tėvynės" bendradarbiai. Apie Dariaus ir Girėną, o dabar jų paminklo reikalą straipsnius siunčiu visiems katalikių, tautininkų ir socialistų laikraščiams, nors ne visi laikraščiai įdėda juos. Iš soc-tų spaudos "Keleivis" daugiau taktą parodo: įdėjo apie Aviac. D. ir rinkliavą paminklui rašytą straipsnį, kurio "N." visai nedėjo.

"N." štabas įvairius prasimanymus apie mane skleidžia ne vien per spaudą. Tą negražų savo darbą plečia ir per savo atstovą Vaivadą. Šis jaunuolis, su kuriuo aš turėjau net draugiškų santykių, matyt, gavo iš savo darbdavio griežtą įsakymą: teršti Jurgėlos vardą. Nesitikėjau iš jo tokios malonės. Jis, organizuodamas paramą antram skridimui, tikina kolonijų veikėjus, kad aš esu baisiai blogas, t.y.: 1) už vieną straipsnį paėmiau 40 dol., 2) veržiuos į antro skridimo vadovybę ir t.t. Jau aukščiau pasisakiau, kad tie priekaištai neturi jokio pagrindo. Kiti asmenys man tvirtino, kad šis jaunuolis (kuriam teko didelės garbės bus Pas. Parodos Liet. Dienos k-to sekretorium) labai norėjo likti ir Dariaus-Girėno paminklo stat. k-to sekretorium. Bet aš nekaltas, kad k-tas mane išrinko toms pareigoms eiti. Užtikrinu, kad antro skridimo propaganda bus pelningesnė. Tačiau tos propagandos priemonė (šmeižimas kitų) kažin ar sukels didesnę visuomenės pritarimą tam skridi-

mui. Tai yra žemos rusies ir nerimtas pavydas. To pavydo pasireiškimą liudija ir kitas faktas. Šis jaunikaitis stengėsi įrodyti Dariaus ir Girėno gimimėms, kad aš: 1) nesugebėsiu parašyti knyga apie šiuos lakunus, 2) jau antras metus rašau ir nebaigiu rašyti knygelės apie A. Olševskį ir "Lietuvą" ir 3) kad jis visų geriausiai sugebės parašyti knyga apie Dariaus ir Girėną. Savo talentą aukštinti, o kitą niekinti yra daugiau negu negražu ir nepadoru. Kodel lakunų gimines mane pakvietė tam darbiui, tai jau jų reikalas ir teisė pasirinkti rašytoją. Bet atrodė, kad A. Vaivada, parengęs Pas. Par. Liet. Dienos leidinį, dabar gal rengia spaudai tą knyga-albumą, kurį "N-os" skelbė, kad išleis ir visą pelną skirs Dariaus-Girėno paminklui. Jei šis rašytojas sugeba išsyk eiti red-jos nario pareigas, knyga-albumą rengti spaudai, naują skridimą garsinti ir dar po kolonijas važinėti (taip pat ir manęs "neužmiršti") — tai tas rodo tik nepaprastus jo gabumus ir darbštumą. Bet jis, viešėdamas pas mane, klausė apie knygelę A. Olševskio 70 mt. sukakčiai paminėti; atsakiau kad ji seniai parašyta ir 1932 m. gegužės mėn įteikta įleidėjui.

Tad pabrėžiu, kad šis vyrukas mane apkalbinėja ir nedzintelmonišką pavydo ir dar įsakytas. Bet aš vistiek nepykstu — jo tarnybos sąlygos nelengvos ir jis dar jaunas yra. Bet jo šefas neužmiršta mane kandidoti ir burnoti už tai, kad aš: 1) pernai skridimui, tikina kolonijų veikėjus, kad aš esu baisiai blogas, t.y.: 1) už vieną straipsnį paėmiau 40 dol., 2) veržiuos į antro skridimo vadovybę ir t.t. Jau aukščiau pasisakiau, kad tie priekaištai neturi jokio pagrindo. Kiti asmenys man tvirtino, kad šis jaunuolis (kuriam teko didelės garbės bus Pas. Parodos Liet. Dienos k-to sekretorium) labai norėjo likti ir Dariaus-Girėno paminklo stat. k-to sekretorium. Bet aš nekaltas, kad k-tas mane išrinko toms pareigoms eiti. Užtikrinu, kad antro skridimo propaganda bus pelningesnė. Tačiau tos propagandos priemonė (šmeižimas kitų) kažin ar sukels didesnę visuomenės pritarimą tam skridi-

Atvirutės!

Pasiskubinkit Jas Isigyt

Kazimieras G. Lukšys ką tik buvo sustojęs Worcester (Mass. valstijoj) ir rodė iš Lietuvos krutamus paveikslus. Vėliau buvo užėjęs į Amerikos Lietuviu knygyną ir paliko atviručių iš įvairių Lietuvos miestų. Atvirutės puikiai nufotografuotos ir vaizduoja gyvus žemiau talpinamus Lietuvos vaizdus iš sekančių vietų:

Airiogalos	Lazdijų	Salakų
Alytaus	Lelių	Salantų
Aukštadvario	Leliunų	Sidabravo
Betygalos	Leipalingio	Sintautų
Biržų	Liškevos	Skaudvilės
Čekiškės	Mažeikių	Skuodo
Daugų	Mažionių	Stulgių
Ežerėnų	Meškučių	Šilavos
Garliavos	Miraslavo	Švelsknos
Grinkiškio	Mosiedies	Taufėnų
Griškabudžio	Marijampolės	Tytavėnų
Joniškėlio	Naumiesčio S. A.	Tauragės
Joniškio	Naumiesčio T. A.	Telšių
Jezno	Nemakščių	Utenos
Josvainio	Onuškio	Udrijos
Kaltinėjų	Panevėžio	Ukmergės
Kalvarijų	Papilės	Vesiejų
Kartėnų	Pakražantės	Viduklės
Kazliškio	Pakruojos	Višakio Rudos
Kazlų Rudos	Palūnės	Vabalinko
Kelmės	Pilviškių	Vadoklių
Krekinavos	Plungės	Varnių
Kretingos	Pumpėnų	Veliuonos
Kuršėnų	Ramygalos	Vešėnų
Kvėdarnos	Raseinių	Viešėnų
Kupiškio	Raudėnų	Vilkaviškio
Kamajų	Smilgių	Vilkijos
Kauno	Šakių	Vilniaus
Kėdainių	Stakliščio	Vosiliškio
Klaipėdos	Sėduvos	Žašlių
Kražių	Šiaulėnų	Žagarės
Krosnos	Šiaulių	Žeminių
Kupiškio	Šilalės	
Kurtavėnų	Seirijų	
Laukuvos	Seredžiaus	
	Simno	

Normuėjį isigyt kaikuriuos iš viršuje sužymėtų Lietuvos vietų ir miestų vaizdus atvirutėmis, galit juos gaut Amerikos Lietuviu Knygynne sekančiu patvarkymu: Kas prisijus 25¢, tas gaus 3 vaizdus; kas prisijus 50¢, tas gaus 7 vaizdus; kas prisijus \$1.00 tas gaus 14 vaizdų. atvirutėmis. Viena atvirutė 10 centų. Kreipkitės sekančiu adresu:

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

D. Taraška

VIETOS ŽINIOS

Užgirta Miesto Viešų Darbų už \$1,123,925.

Majoras Mahoney, buvo išvykęs į Bostoną ketvirtadienį, atsilankė į Valstijos Namą ir sugrįžo su užgirtu viešų darbų už \$1,123,925, projektuose, kurie bus varomi su federale pagalba ir prižadu, kad bus \$600,000 pridėti prie viršminėtos sumos. Majoras Mahoney turėjo pasitarimą su Valstijos Nepaprastų Reikalų finansine taryba, kaip tik prieš jų užgirtimą \$653,925 gatvių projektams, \$90,000 tiltų darbams, \$80,000 maudynei ir \$300,000 ligoninės padidinimui. Tarybai užgirtus projektus, popierai buvo pasiūti į gubernatoriaus Ely ofisą, kur buvo tuojais užgirti. Popierai dabar eina į Federale Patarimo Tarybą Viešiesiems Darbams Massachusetts valstijoje; šios tarybos viršininku Alvan T. Fuller. Nors tarybos užgirtimas yra reikalingas, tačiau šie projektai yra neformališkai užgirti ir tikimasi, kad nebus jokio atidėliojimo suteikime popierių Viešų Darbų administracijai Washingtono.

Šioji suma yra paskirstyta sekančioms projektams Worcesterio mieste: \$653,925 išgrindimui Chandler gatvės; Lincoln gatvės nuo Brittain aikštės iki miesto linijos; Pleasant gatvės; Southbridge gatvės; West Boylston gatvės; Belmont, Hamilton ir Massasoit gatvių; \$60,000 Foster gatvės tiltui; \$30,000 Plantation tiltui; Coes zero maudynei \$80,000; Belmont ligoninės padidinimas \$300,000. Dar laukiama, kad būtų paskirta \$600,000 miesto ligoninės padidinimui.

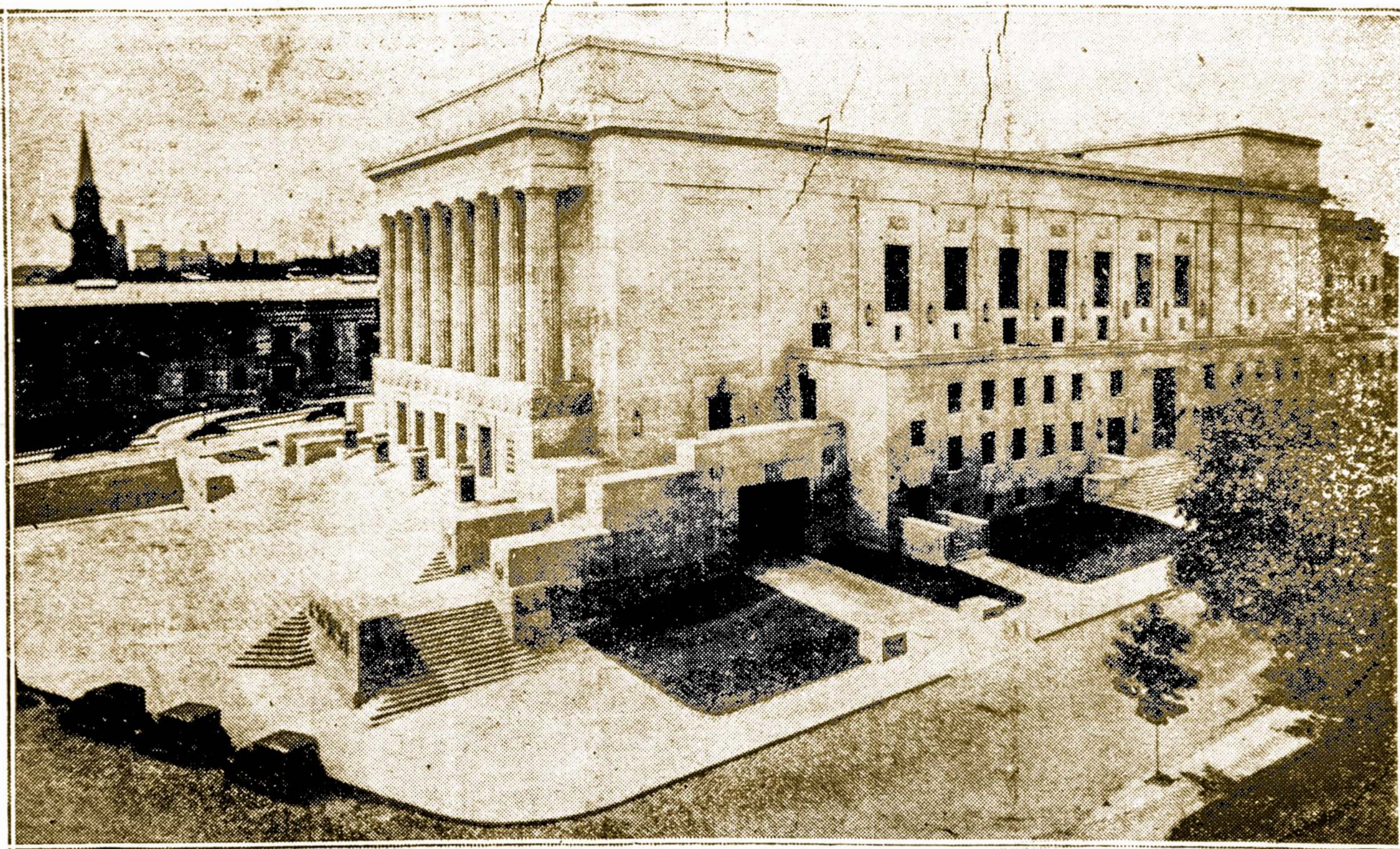
Majoras Mahoney su finansine taryba Bostono tarėsi apie kitus miesto projektus, tarp kurių veikiausia buvo ir naujas knygynas. Gubernatoriaus Ely, valstijos išdinininkas Hurley ir majoras Mahoney vyks į Washingtoną tikslu išprašyti Massachusetts valstijos dalį iš tos paskirtos sumos viešų darbų programoms valstijoje, apskrityse ir miestuose.

Naujas Lietuvis Gydytojas Worcesteri

Šiomis dienomis atvyko ir apsigyveno Worcesteri iš New Jersey valstijos lietuvis gydytojas, Dr. Pranas Vaisnora (Weiksner). Jis atidarė savo ofisą medicinos praktikai po numeriu 96 Vernon gatvės p. Metrikų namuose. Dr. Vaisnora buvo nuvykęs ir Lietuvon, kur pragyveno suvirš metų laiką, ir tik dabar grįžo iš Lietuvos. Lietuvoje jis praktikavosi Vytauto Didžiojo universitete, lankė įvairias klinikas bei ligonines. Tuo pačiu tikslu buvo išvykęs Austrijon, Vokietijon, Italijon, Anglijon, Francijon, Olandijon, Čekoslovakijon ir kitur, aplankydamas svarbiausių miestų didesnes ligonines ir medicinos mokslo įstaigas. O galų gale buvo nuvykęs ir į Lietuvos sostinę (dabar lenkų okupuotą) Vilnių.

Naujasis daktaras yra jaunas čia gimęs lietuvis, neseniai baigęs medicinos mokslą Suvalstijoje su pagyrimo laipsniu. Ant kiek teko patirt, tai naujasis daktaras nėra vienas; jis yra vedęs. Jo moteriškė yra baigusi slaugių akademiją, taipgi čia gimęs lietuviškis, kuri veikiausiai bus daktarui pirmoje ranka.

Naujasis daktaras žada būti Lietuvos daktarų sąjungos na-

OPERA BUS PERSTATOMA WORCESTERY LAPKRIČIO 14-tą IR 15-tą

Worcesteris turės pirmą operos vaidinimą už populiaries kainas, lapkričio 14-tą ir 15-tą, kada Columb'a Operos kompanija perstatys Verdi "Aida" ir "La Traviata". Carmela Ponselle, Rosa Ponselle talentuota sesuo; Edward Ransome, Metropolitan Operos kompanijos tenoras ir Louise Taylor, Chicago Civic Operos kompanijos soprano, dainuos vadovaujamas roles.

Opera už populiaries kainas, nuo 25 centų iki \$1.00 pasirodė labai populiari Hippodrome teatre, New Yorke, kur įvyko operos perstatymai ir atsilankė didelės žmonių minios. Panašūs perstatymai Hartforde ir New Havene buvo priimti puikiai.

Kadangi naujame Auditoriume yra kiekvienas scenos įtaisymas ir scenos plotas yra didelis, perstatymai Worcesteri turėtų pralenkti tuos, kuriuos kompanija suvaidino kitur, sulig direktoriaus B. L. Feinblatt pareškimu.

150 žmonių kompanijai reikalinga del šių dviejų perstatymų suvaidinimo. Šiame skaičiuje įeina simfonijos orkestra, po vadovyste Fulgenzio Guerriere, kompanijos muzikali direktorius. Baletu grupei vadovauja Florence M. Greenland, choras ir scenos štabas prie sceniškų ir elektrinių darbų.

Antradienio vakare, lapkričio 14-tą, 8:30 valandą vakare bus suvaidinta "Aida", su panele Ponselle, mezzo-soprano, Metropolitan Opera kompanijos ir p. Ransome, tenoru, dainuojant svarbiausias roles. Sekantį vakarą, trečiadienio vakare, operos artistai suvaidins "La Traviata". (Tikėtus galima įsigyti "Amerikos Lietuvis" K n y g y n e, 14 Vernos gatvės, Worcester, Mass.)

riu, ir todėl reikia tikėtis, kad netrukus jo raštai tilps Amerikos Lietuvoje, vedamajame Lietuvos Daktarų Sąjungos sveikatos skyriuje. Garbė lietuviams gydytojams, kurie neatšilgdami į savo garbingą ir sunkią profesiją, jau daug kuo pasitarnavo del savo tautiečių sveikatos ir higienos atžvilgiu. Tad nepamirškim savųjų, o ypatin-gai tu, kurie pasisventusiai tarnauja del labo žmonijos ir savo tautos sveikatos. Reporteris

Demokratai Laimėjo Svarbiausias Vietas Miesto Rinkimuose

Po Worcesterio miesto rinkimų, perskaicius balsus, į miesto viršininkus įeina demokratų partijos išrinktas majoru dviems metams, gaudamas 7,593 daugiau balsų negu Henry O. Tilton, republikonų kandidatas. Dr. Elias H. Pofcher, demokratu su 65 balsų didžiuma kaip tik buvo išrinktas į generalio aldermano vietą. Jo oponentas Victor E. Hillman, republikonas, buvo labai arti laimėjimo vietą nuo Pofcher. Cornelius S. Donoghue, demokratas, laimėjo-vietą kaip mokyklos komiteto viršininkas, 3223 balsais virš savo republikono oponento, Russell W. Anderson. Į miesto tarybos atstovus taipgi išrinkta didžiuma demokratų kandidatų. Tokiu būdu, Worcesterio miesto valdybos viršininkai išrinkti demokratų partijos kandidatai. Sekančioji miesto aldermanų taryba taipgi bus po demokratų kontrole.

Apsivedė su Giminaite; Prašo Atvesdint

Del giminių sutuoktuočių, kurios įvyko Pensylvanijos valstijoje, Motiejus Margoll, worcesterietis, kreipiasi į teismą perskyro reikalui. Jis sako, kad jo vestuvės buvo prigavingai suklastuotos ir jo moteris žinojo, kad sulig pirmo giminytės laipsnio Pensylvanijos įstatymai draudžia susituokti. Be to dar, kaip tik po sutuoktuvų, jo pati pabėgo nuo jo. Adv. Ben Mendelsohn rya jos konsulas.

NORI PERSKYROS

Tofilė Sienkevičienė, worcesterietė, padavė teismui perskyros prašymą, nuo savo vyro Juozo Sienkevičiaus. Ji kaltina jį už žiaurumą. Adv. Ben Mendelsohn rya jos konsulas.

Nora Chesley, kaltina savo vyrą Juozą Chesley už nedavimą užlaikymo, girtuoklystę ir žiaurumą. Jiedu vedė vasario mėnesį, 1929 m., abu worcesterietiai, turi vieną dukterį. Adv. Ben Mendelsohn atstovauja ją.

Laikas Biznieriems Užsisakyti 1934 Metams Kalendorius

"Amerikos Lietuvis" spausdė jau gražių kalendorių pavvyzdžių. Jau tebeliko labai mažai laiko iki šių metų pabaigos. Todėl visiem biznieriems kaip tik dabar laikas užsisakyti kalendorius ateinantiems 1934 metams. Turime lietuviškų vaizdų ir lietuviškai atspaudintų kalendorių mėnesių. Kurie biznieri norėtų, atsiųstumum mūsų agentą į bile kurį miestą ar prišiuostumum pavyzdžius per pašta. Kreipkitės — Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Telefonas Dial 5-1094.

Liet. Savitarpinės Paskolos Banko Metinis Susirinkimas

Įvyks lapkričio (November) 16-tą dieną, 1933 metais, Lietuvos Ukėsu Klubo name, 12 Vernon gatvės, Worcester, Mass., 8-tą valandą vakare. Visi dalininkai dalyvausite butinai, nes reikės rinkti naujus direktorius ir nubalsuoti po kiek mokėjimų nuosimčių nuo šerų. Valdyba

Šv. Jurgio Draugijos Metiniai Šokiai

Seštadienį, lapkričio 11-tą, 7:30 valandą vakare, Šv. Jurgio draugija rengia metinius šokius, Lietuvos Ukėsu Klubo name, 12 Vernon gatvės. Worcesterio lietuvių, jaunuomenė ir iš artimesnių miestų lietuvių, kviečiami atsilankyti į musų balių, o mes užtikrinam, kad visi busite patenkinti musų parengimu. Kas link draugijos narių, tai kiekvienas turėtų suprasti, jog jų pareiga yra remti savo draugijos parengimus. Įžanga visai pigi — vyrams 35 centai, gi moterims ar merginoms 25 centai. Iš karto tariau širdingai aciū visiems kurie atsilankys. Vacas Kamendulis, fin. rašt.

Svarbus Susirinkimas

Aviacijos Dienos komiteto susirinkimas įvyks trečiadienio vakare, lapkričio 15-tą, 7:30 valandą vakare. Susirinkimas įvyks Lietuvos Ukėsu Klubo kambaryuose, 12 Vernon gatvės. Prašome draugijų atstovų atsilankyti į susirinkimą. Bus aptarta neužbaigti reikalai po lietuvių lakunų Dariaus Girėno pargerbimo, kurs įvyko Malronio Parke, rugsėjo 24-tą dieną. Pelno nuo tos dienos liko \$144.08. taigi bus apkalbėta kas link šių

pinigų paskyrimo. Yra dar likusių Dariaus Girėno paveikslų. Kurie norite nusipirkti, gali gauti klube pas A. Janušonį. Prašome visus atsilankyti į susirinkimą. Komisijos Narys, A. J. Katkauskas

Kalėdas Jau Čia

Tik kelios savaitės ir jau Kalėdos — ta didžiausia šventė pas mus! Jos suteikia mums kudiškystės prisiminimus. Ir kasgi nenorėtų Kalėdas praleist savo šaly pas savuosius! Kad pamatyt savo senus draugus, pažįstamus ir su jais linksmai laiką praleist!

Todel ruošitės kalėdinėn ekskursijon tuojau. Skandinavų Linijos laivas "United States" išplauks iš New Yorko 25-tą dieną lapkričio, o "Frederik VIII" gruodžio 9-tą. Tie, kurie jau keliauo Skandinavų Linijos laivais, jie ir vėl keliaus. Bet tie, kurie neturėjo progos su taja kompanija susipažinti, patarjam persitikrint. Juk tai nereikia geresnio parankumo ir smagumo, kuomet mes keliaunam per Atlantiką, o čia dar turim progos susipažinti ir su šiaurės jūra vykstant Kopenhagon, kur busna pasazičiai perkelti ant kito laivo su patogiu prižiurėjimu ir patarnavimu. Švara ir maistas atydziai prižiurima ir gausiai aprupinama. Visokie pasilinksminimai, žaismės, spektakliai tai kasdieninis kelevių nubovijimas. Todel nepamirškite pasinaudoti proga.

Tikiėtus ir visas kitas kelionės reikalais informacijas jums suteiks vietos agentas arba kreipkitės tiesiog į Skandinavų Linijos ofisą.

EKSTRA

Katik atvežė Naujų Columbia ir Victor Kompanijų rekordų, taipgi lietuviškų bicų medaus, kurio kiekvieną lašelį tyrumo užtikrina lietuvis bitininkas Liudvikas Koncius. Kreipkitės Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcesteri.

Nauja Lietuvių Krautuvė

— ATIDARO —
Jonas D. Kerbelis ir Kompanija
Su Pilyų Pasirinkimu
VIRTUVĖMS IR SALIONAMS BEČIAI SU ALIEJAUS ĮTAISYMAIS

Majestic, Philco ir RCA Victor Radio

Elektriniai Šaldytuvai
Visoki Namų Reikandai už Žemiausias Kainas. Prašome Atsilankyti.
Užtikrintas Sažiningas Patarnavimas
Atidarymas įvyks spalio 27-tą dieną, 1933 m.
8 PENN AVE. (Kampas Waverly St.) WORCESTER, MASS.

Gus Sonnenbergas Parito Kirilienko

Šios savaitės antradieny, Michanos salė, susirinko apipilnė svetainė žiuorų ir laukė pasirodant Sonnenbergo, neseniai praradusį čempionato karuną. Po trijų porų kitų ristiku, pasirodė ir žymesnioji to vakaro pora tai buvo Gus Sonnenbergas ir Kirilienko. Jau iš pradžių buvo matoma, kad Sonnenbergas laimės ristybes, nes Kirilienko kadaise buvęs smarkus ristikas, šį sykį pasirodė be upo, itizės. Pirmame pasirodyme dar šiaip taip 20 minutų atsilaukė. Mat Sonnenbergas yra įpratęs savo oponentą netaip parist, kaip jį įkamuot, o paskui, savo auką, išibėgėjęs lig avinas, galva numušt. Taip atsitiko ir šį sykį su Kirilienka. Antrą sykį susiki-bus tetruko tik 1 minutę laiko, kaip Sonnenbergas pakėlęs mėtė Kirilienką ir jau čia jo pečiai buvo prispausti prie matraso.

Ritosi ir kitos trys poros: Earl McCready iš Oklahomos pergalejo Wyomingietį Jerry Furnerą ir 12 minutų; John Malmberg apgalėjo Jack Kosta, Newhavenietį ir 16 minutų, žiaurų, bet negabų oponentą.

Taipgi ritosi ir žymus Kanados ristikas. Al Mercier su 19 metų jaunuoliu Ivan Robert, iš Montrealo. Jaunuolis sveria apie 219 svarų ir apie 6 pėdų aukščio, puikiai pasižymėjo šiose risty-nėse. Jiedu ėmėsi susile per duotą 30 minutų laiką, ir galų galę vienas kito neparito.

SUGRYZUS PRIE DARBO YRA LENGVA TAUPYTI

Jei senos skolos užmokėtos ir dabartiniai reikalai aprupinti. Leiskite mums duot jums pinigų, lengvomis sąlygomis, pradėti iš naujo. Ženotos poros su pastoviomis įteigomis visomet palankiai primami paskolų reikale.

NEW METHOD LOANS

544 Main gatvės — Tel. 5-3181
Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-4233

DR. TESSMER
DENTISTAS
kambarys 206 — 306 Main St.
Telefonas 3-7365
Viršuj Iver Johnson's Sportininkų Daiktų Krautuvės

F. A. Vaisnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare
(Sekmdieniais sulig susitarimo)
96 Vernon G-vės, Worcesteri

Galandam Piautuvus, Peilius ir Zirkles
ECONOMY REPAIR SHOP
KALVIAI
Musų Speciališkumas Tai Raktai, Įvairiom Spynom ir Automobiliam SULEIDŽIAM GELEŽIS
Kam. Lamartine ir Harding g-vių
Tel. 3-9294, Worcester

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Būdelėse.
49 Millbury Gatvės

A L U S
Vokiški Alų ir Vynai
Cullen & Co.
Tel. Dial 4-7578
Gatavai Surišta Išsinešt
22 MADISON

Parsiduoda Pianas
Pigus — Geras — Tinkamas Vairams mokytis — Kartu ir gausit piano lekcijas. Kreipkitės —
J. VINICKAS
4 Penn Avenue — Worcester, Mass.

Jurgis A. Arenta
(Lietuvis Automobilistas)
5 Carpenter St. — Worcester

Užlaiko automobilus del Vestuvių, Krikštynų ir Laidotuvių. Nuveža ir parveža į farmų Gužynes, Piknikus ir į kitus miestus. Patarnauja dienoj ir nakti už prieinamiausia kainą.
Tel. Dial 4-3928

Sanitariska Barberne
Šioje barberne rasi geriausia patarnavimą ir už prieinamiausia kainą. Taipgi mes užlaikom vaistų nuo plaukų slinkimo. Kreipkitės
JURGIS BABONAS
174 Millbury St. — Worcesteri

Parsiduoda
ANGLYS — ALIEJUS — MALKOS
Priimam užsakymus ir Pristatom į Namus
JONAS CIRVINSKAS
340 Harding St., Worcester, Mass.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintelis Lietuvių Grabotus Worcesteri
Patarnauju laidotuviem ir išranduotoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausia kainą. O 25 metų atstamė nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5088
340 HARDING STREET

Hi-Test Range & FUEL OIL

Millbury St. Coal & Ice COMPANY
Tel. Dial 2-7387 — Dial 3-3681
Visokios Rušies Angliai NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI IR MELNYNIEJI ANGLIAI MUSŲ SPECIALIŠKUMAS
Aukštos Rušies Aliejus Pečiams ir Karui
JONAS KIELA
441 Millbury St., Worcester, Mass.